

OP VAKUUTUS OY - VAKAVARAISUUTTA JA TALOUDELLISTA TILAA KOSKEVA KERTOMUS VUODELTA 2016

Sisällys

Tiivistelmä	2
A. Liiketoiminta ja tulos.....	3
A.1 Vakuutusyhtiön liiketoiminta.....	3
A.2 Vakuutusliiketoiminnan tulos.....	4
A.3 Sijoitustoiminnan tulos	4
A.4 Muiden toimien tulos	5
A.5 Liiketoimintaa ja tulosta koskevat muut tiedot	5
B. Hallintojärjestelmä.....	5
B.1 Vakuutusyhtiön hallintojärjestelmä.....	5
B.2 Sopivuutta ja luotettavuutta koskevat vaatimukset.....	11
B.3 Vakuutusyhtiön riskienhallinta	11
B.4 Riski- ja vakavaraisuusarvio.....	13
B.5 Sisäinen valvonta.....	14
B.6 Sisäinen tarkastus	14
B.7 Aktuaaritoiminto	14
B.8 Ulkoistaminen.....	15
C. Riskiprofiili.....	16
C.1 Vakuutusyhtiön riskit.....	16
C.2 Riskialtistumat.....	18
C.3 Tiedot lainasalkun laajuudesta ja luonteesta.....	19
C.4 Riskikeskittymät.....	19
C.5 Riskienvähentämistekniikat.....	19
C.6 Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvä odotettavissa olevan voiton kokonaismäärä	20
C.7 Stressitestit ja herkkyyshanalyysit	20
C.8 Riskiosoiden ja alaosioiden kattamien riskien välisten riippuvuuksien määrittämiseen tarvittavat määrälliset tiedot sekä tiedot perusvakavaraisuuspääomavaatimuksesta	22
C.9 Riskiprofiilia koskevat muut olennaiset tiedot	22
D. Arvostaminen vakavaraisuustarkoituksessa	22
D.1 Varojen arvostaminen vakavaraisuuslaskennassa	22
D.2 Vakuutustekninen vastuuvélka	26
D.3 Olennaiset taseen ulkopuoliset varat ja velat, joita ei ole tehty ilmoitusta viranomaiselle lomakkeella.....	28
D.4 Kuvaus johdon tulevia toimenpiteitä koskevista merkityksellisistä oletuksista ja vakuutuksenottajien käyttäytymistä koskevista merkityksellisistä oletuksista.....	29
E. Pääoman hallinta	29
E.1 Oma varallisuus.....	29
E.2 Pääomavaatimukset.....	31
E.3 Duraatiopohjaisen osakeriskialaosion käyttö vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisessa.....	31
E.4 Standardikaavan ja käytetyn sisäisen mallin väliset erot.....	31
E.5 Vähimmäispääomavaatimuksen tai vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jääminen.....	32
E.6 Pääomahallintaa koskevat muut tiedot	33

Tiivistelmä

OP Vakuutus Oy on OP Yrityspankki Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö. OP Vakuutus tarjoaa henkilö- sekä yritys- ja yhteisöasiakkailleen monipuolisen ja kattavan vakuutusturvan. OP Vakuutus on osa OP Ryhmää. OP on Suomen johtava vahinkovakuuttaja.

Vuoden 2016 aikana OP Vakuutus Oy:n liiketoiminta kehittyi myönteisesti ja hallituksen vahvistaman vuosisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Yhtiön hallintojärjestelmässä, riskiprofiilissa, arvostamisessa vakavaraisuustarkoitusta varten tai pääoman hallinnassa ei tapahtunut olennaisia muutoksia.

OP Vakuutuksen liiketoimintaan vaikuttaneet keskeiset tapahtumat ja tulokset olivat seuraavat:

- Pohjola Vakuutus Oy muutti nimensä OP Vakuutukseksi 4.4.2016.
- Liikevoitto oli 272 miljoonaa euroa (258). Tulos ennen veroja ja tilinpäätössiirtoja oli 198 miljoonaa euroa (242).
- Vakuutusmaksutuottojen kasvu jatkui ja vakuutustekninen kannattavuus säilyi hyvänä. Yhtiön markkinaosuuden arvioitiin vahvistuneen. Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 2,1 % ja olivat 1 224 miljoonaa euroa (1 198). Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua oli 87,3 % (87,4).
- Solvenssi II – omat varat siirtymäsäännöin olivat vuoden lopussa 896 miljoonaa euroa ja pääomavaade 617 miljoonaa euroa. Solvenssi II:n mukainen solvenssisuhde siirtymäsäännöin oli 145 %. Omat varat ilman siirtymäsääntöjä olivat vuoden lopussa 826 miljoonaa euroa ja pääomavaade oli 595 miljoonaa euroa. Solvenssi II:n mukainen solvenssisuhde ilman siirtymäsääntöjä oli 139 %.

Sammanfattning

OP Försäkring Ab är ett helägt dotterbolag till OP Företagsbanken Abp. OP Försäkring erbjuder sina privat-, företags- och samfundskunder ett mångsidigt och omfattande försäkringsskydd. OP Försäkring är en del av OP Gruppen. OP är den ledande skadeförsäkraren i Finland.

Under 2016 utvecklades OP Försäkring Ab:s affärsverksamhet positivt och i enlighet med målen i den årsplan som styrelsen fastställt. Inga materiella förändringar har inträffat i bolagets bolagsstyrningssystem, riskprofil, värdering för solvensändamål och finansiering.

Centrala händelser och resultat som påverkade OP Försäkrings affärsverksamhet:

- Pohjola Försäkring Ab ändrade namn till OP Försäkring 4.4.2016.
- Rörelsevinsten uppgick till 272 miljoner euro (258). Resultatet före skatt och bokslutsdispositioner var 198 miljoner euro (242).
- Premieintäkterna fortsatte att växa och den försäkringstekniska lönsamheten hölls god. Bolagets marknadsandel uppskattas ha växt. Premieintäkterna ökade med 2,1 % och uppgick till 1 224 miljoner euro (1 198). Totalkostnadsprocenten exkl. diskontering av pensionsansvar var 87,3 (87,4).
- Solvens II-kapitalbasen med övergångsbestämmelser var vid slutet av året 896 miljoner euro och kapitalkravet 617 miljoner euro. Solvensprocenten i enlighet med Solvens II var 145 med övergångsbestämmelser. Kapitalbasen utan övergångsbestämmelser var vid slutet av året 826 miljoner euro och kapitalkravet 595 miljoner euro. Solvensprocenten i enlighet med Solvens II var 139 utan övergångsbestämmelser.

A. Liiketoiminta ja tulos

A.1 Vakuutusyhtiön liiketoiminta

Vakuutusyhtiötä koskevat tiedot:

Nimi ja oikeudellinen muoto	OP Vakuutus Oy	Osakeyhtiö
Omistaja	OP Yrityspankki Oyj	100 % osakkeista
Vastuuvälvoja	Merja Junnonen	Finanssivalvonta
Tilintarkastaja	Raija-Leena Hankonen	KPMG Oy Ab
Yhtiön vakuutusmaksutulon jakautuminen	Vahinkovakuutus	100 %
	Ensivakuutus:	97,1 %
	kotimaasta	96,8 %
	ETA-valtioista	0,3 %
	Jälleenvakuutus	2,9 %

OP Vakuutus Oy on OP Yrityspankki Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö. OP Vakuutus -konserniin kuuluvat matkavakuutuksiin erikoistunut tytäryhtiö Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalainen, vakuustoimintaa Baltian maissa harjoittava Seesam Insurance AS, Pohjola Terveys Oy sekä 16 asunto- ja kiinteistöyhtiötä.

OP Vakuutus on osa OP Ryhmää. OP Ryhmä on Suomen suurin finanssiryhmä. Ryhmän liiketoiminta on jaettu kolmeen alueeseen, jotka ovat pankkitoiminta, vahinkovakuutus ja varallisuudenhoito. Ryhmän muodostavat 31.12.2016 tilanteessa 173 itsenäistä osuuspankkia sekä niiden omistama keskusyhteisö OP Osuuskunta tytär- ja lähiyhteisöineen. OP:n vahinkovakuustoiminnan muodostavat OP Yrityspankki-konserniin kuuluvat OP Vakuutus, A-Vakuutus, Eurooppalainen sekä Baltiassa toimiva Seesam. OP on Suomen johtava vahinkovakuuttaja, jonka markkinaosuus maksutulosta vuonna 2015 oli 31,7 %.

OP Vakuutus tarjoaa henkilö- sekä yritys- ja yhteisöasiakkailleen monipuolisen ja kattavan vakuutusturvan. Vahinkovakuutuksen liiketoiminta-alueet ovat Henkilöasiakkaat, Yritysassiakkaat, Baltia sekä Terveys- ja hyvinvointipalvelut. Liiketoiminnan tuotot muodostuvat pääosin vakuutusmaksuista ja sijoitustoiminnan tuotoista. Vahinkovakuutusliiketoiminnan merkittävimmät riskit ovat vakuutusriskit sekä sijoitusriskit. OP Vakuutuksen palveluksessa oli vuoden lopussa 1266 henkilöä (1 246) ja vuoden 2016 aikana keskimäärin 1 258 henkilöä (1 276).

OP Vakuutuksen liikevoitto vuonna 2016 oli 272 miljoonaa euroa (258). Tulos ennen veroja ja tilinpäätössiirtoja oli 198 miljoonaa euroa (242).

OP-Henkivakuutus Oy:lta on siirtynyt työkyvyttömyysvakuutuskanta 31.5.2016 OP Vakuutus Oy:lle. Vastuuvulkaa siirtyi 3,4 miljoonaa euroa.

OVY Vakuutus Oy:n vahinkovakuutusluonteinen vastuu- ja rikosvakuutuskanta on siirtynyt 30.11.2016 OP Vakuutus Oy:lle. Vastuuvulkaa siirtyi tasotusmäärä mukaan lukien 2,1 miljoonaa euroa.

Standard & Poor's vahvisti 17.11.2016 OP Vakuutus Oy:n luottoluokituksen A+ ja muutti näkymät negatiivisista vakaiksi. Näkymien muutos on seurausta OP Yrityspankin näkymien vastaavasta muutoksesta Suomen BICRA:n trendin muututtua negatiivisesta vakaaksi. BICRA on S&P:n pankkien toimintaympäristön tilaa kuvaava arvio. Moody'sin luokitus OP Vakuutukselle on pysynyt ennallaan (A3, stable).

OP Ryhmän keskusyhteisön hallintoneuvosto vahvisti kesäkuussa 2016 OP Ryhmän strategian ja ryhmätasoiset strategiset tavoitteet. Uuden strategian mukaisesti OP Ryhmän tavoitteena on muuttua asteittain puhtaasta finanssitoimijasta digitaalisen ajan monialaiseksi palveluyritykseksi, jolla on vahva finanssiosaaminen. Strategiassa korostuu asiakaskokemuksen kehittäminen palveluita ja toimintoja digitalisoimalla.

OP Ryhmän strategia laaditaan ja päivitetään pääsääntöisesti kolmen vuoden välein. Strategian liitteeksi laaditaan tulostat keskipitkälle aikavälille (3–5 vuotta). Strategiaa toteutetaan vuosittain laadittavilla vuosisuunnitelmilla. OP Vakuutuksen liiketoiminnan tavoitteet ja niitä toteuttavat vuosisuunnitelmat pohjautuvat OP Ryhmän strategiaan.

Strategiakauden aikana OP Vakuutuksen liiketoimintaan vaikuttaa liiketoiminnan kasvuvauhti sekä toimintaympäristön yleinen kehitys. Vakuutusmaksutulon yleinen kehitys on pitkälti sidottu yleisen taloudellisen tilanteen kehittymiseen. Vapaaehtoisien henkilövakuuttamisen kasvun arvioidaan jatkuvan muiden vakuutuslajien kasvua vahvempaan. Tulokehityksen merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät sijoitusmarkkinoiden kehitykseen ja suurvahinkojen vaikutuksesta korvausmenoon.

A.2 Vakuutusliiketoiminnan tulos

OP Vakuutuksen tavoitteena on asiakastyytyvyyden parantaminen, markkinoita nopeampi kasvu ja vakuutusteknisen kannattavuuden säilyminen hyvänä. Vuonna 2016 vakuutustekninen kannattavuus säilyi hyvänä suotuisan vahinkokehityksen tukemana. Vakuutusmaksutuottojen kasvu jatkui ja yhtiön markkinaosuuden arvioidaan vahvistuneen. Vakuutustekninen kate ennen tasotusmäärän muutosta oli 123 miljoonaa euroa (117). Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua oli 87,3 % (87,4).

Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 2,1 % vertailukaudesta ja olivat 1 224 miljoonaa euroa (1 198). Henkilöasiakkaiden vakuutusmaksutuotot kasvoivat 5,4 % vertailukaudesta ja olivat 709 miljoonaa euroa (673). Yritysasiakkaiden vakuutusmaksutuotot laskivat 2,0 % vertailukaudesta ja olivat 514 miljoonaa euroa (525). Vahinkovakuutuksen etuasiakastalouksien määrä kasvoi vuodessa 63 413 taloudella.

Vahinkokehitys oli suotuisa ja suurvahingot olivat edellisen vuoden tapaan alhaisella tasolla. Korvauskulut olivat 888 miljoonaa euroa (886). Korvausten hoitokulut olivat 84 miljoonaa euroa (80). Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua oli 70,0 % (71,1). Vuoden lopussa keskimääräinen diskonttokorko oli 1,97 prosenttia. Vuoden 2015 lopussa keskimääräinen diskonttokorko oli 2,22 prosenttia. Diskonttokoron lasku kasvatti korvauskuluja 47 miljoonaa euroa (53). Diskonttokoron lasku heikensi yhdistettyä kulusuhdetta 3,9 % -yksikköä (4,5).

Liikekulut kasvoivat 8,8 % vertailukaudesta myyntipalkkioiden kasvun ja kehittämisen seurauksena. Liikekulut yhteensä olivat 212 miljoonaa euroa (195). Liikekulusuhde oli 17,3 % (16,3).

OP Vakuutuksella on kattava jälleenvakuutussuoja vakuutusriskien hallitsemiseksi. Jälleenvakuutuksen vaikutus yhtiön katteeseen oli – 33 miljoonaa euroa (–15). Jälleenvakuutuksen osuus korvauskuluista jäi edellistä vuotta pienemmäksi suotuisan vahinkokehityksen seurauksena. Yhdistetty kulusuhde ennen jälleenvakuutusta ilman perustekorkokulua oli 85,1 % (86,6).

Sekä vuonna 2017 että koko strategiakaudella 2017–2019 vakuutusmaksutuottojen kasvun ennakoitaan jatkuvan ja vakuutusliikkeen kannattavuuden säilyvän hyvänä. Vakuutusliikkeen tuloksen merkittävin epävarmuus liittyy suurvahinkojen vaikutukseen korvausmenoon.

A.3 Sijoitustoiminnan tulos

Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin oli vuonna 2016 220 (74) miljoonaa euroa. Markkinaehtoinen vakuutusvelan muutos oli 136 (–24) miljoonaa euroa, joten sijoitustaseen nettotuotto käyvin arvoin oli 85 (98) miljoonaa euroa. Sijoitusomaisuuden tuottoja nosti korkotason lasku ja osakekurssien nousu. Sijoitustaseen nettotuotto jäi edellistä vuotta pienemmäksi koska osakkeiden ja epälikvidien sijoitusten tuotto oli edellistä vuotta alempi.

Koko sijoitusomaisuuden (ml. vakuutusvelan korkosuojat) tuotto oli 6,3 %. Korkosijoitusten tuotto oli 4,7 %, osakesijoitusten tuotto 9,0 % ja epälikvidien sijoitusten tuotto 7,8 %. Korkosijoituksista parhaiten tuotti High Yield yrityslainat (11,5%), osakesijoituksista suomalaiset osakkeet (17,6%) ja epälikvidiä sijoituksista listaamattomat osakkeet (13,0%).

Sijoitusten tuotto-odotus vuodelle 2017 on 2,7 %. Sijoitustaseen tuotto-odotus käyvin arvoin on 69 miljoonaa euroa. Sijoitustuottoihin vaikuttaa eniten korkotason ja luottoriskipreemioiden muutos sekä osakkeiden kokonaistuotot. Koko sijoitustaseen tuottoon vaikuttaa eniten osaketuotot sekä epälikvidien sijoitusten tuotto.

Sijoitusten ja sijoitustaseen tuotto-odotuksen taustalla on ns. StatusQuo –skenaario, jossa korkotason, valuuttakurssien ja yrityslainojen riskipreemioiden oletetaan pysyvän ennallaan. Korkosijoitusten tuotot ovat siis juoksevia tuottoja korjattuna käyrätuotoilla ja luottotappioilla. Luottotappioiden oletetaan vastaavan historiallista keskiarvoa. Osaketuotto muodostuu osingosta, inflaatiosta ja pitkän aikavälin odotetusta reaalisesta EPS-kasvusta. Osakkeiden arvostustason oletetaan pysyvän ennallaan. Kiinteistöille ja muille epälikvideille sijoituksille johdetaan vastaavat pitkän aikavälin tuotto-odotukset, joita käytetään myös seuraavana vuoden tuotto-odotuksena.

A.4 Muiden toimien tulot

OP Vakuutuksella ei ole vakuutus- ja sijoitustoiminnan lisäksi muita merkittäviä tuottoja ja kuluja.

A.5 Liiketoimintaa ja tulosta koskevat muut tiedot

OP Vakuutuksen liitännäistoimintaan kuuluu investointi- ja leasingrahoituspalveluiden myynti ja markkinointi, Pohjola Terveys Oy:n terveydenhuollon palveluiden markkinointi sekä hälytys- turvapalveluiden markkinointi.

OP Ryhmän strategian mukaisesti terveys- ja hyvinvointipalveluista kehitetään merkittävä uusi toiminta-alue perinteisten liiketoiminta-alueitten rinnalle. OP Vakuutuksen omistama Pohjola Terveys Oy avasi 1.8.2016 toisen yksityissairaalan Tampereelle. Ensimmäinen sairaala perustettiin Helsinkiin vuonna 2013 Omasairaalan nimellä. Tampereen sairaalan avaamisen yhteydessä Omasairaala Oy:n nimi vaihdettiin Pohjola Terveys Oy:ksi. Vuosina 2017–2018 avataan uudet Pohjola Sairaalat myös Ouluun, Turkuun ja Kuopioon.

B. Hallintojärjestelmä

B.1 Vakuutusyhtiön hallintojärjestelmä

Vakuutusyhtiölain mukaan vakuutusyhtiöllä on oltava liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä hallintojärjestelmä, jossa vastuualueet on määritelty sekä jaettu ja erotettu toisistaan ja joka tekee mahdolliseksi terveiden ja varovaisien liikeperiaatteiden noudattamisen liiketoiminnassa sekä varmistaa tiedonkulun yhtiössä. Vuosittain päivitettävässä ja hyväksyttävässä hallintojärjestelmä -dokumentissa on määritelty ne keskeiset toimintaperiaatteet ja käytännöt, joita noudattamalla vahinkovakuutusliiketoiminnassa varmistutaan mainittujen periaatteiden toteutumisesta käytännössä.

OP Ryhmä muodostuu itsenäisistä osuuspankeista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. OP Osuuskunta toimii ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta sekä valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Vahinkovakuutusyhtiöt kuuluvat sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssi-palveluja tarjoavaan OP Ryhmään. Toiminnallisesti ja OP Ryhmän tulosraportoinnissa vahinkovakuutusliiketoiminta kuuluu

OP Vahinkovakuutus-liiketoimintasegmenttiin, johon kuuluvat OP Vakuutus Oy, A-Vakuutus Oy, Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalainen ja Seesam Insurance AS. Lisäksi vahinkovakuutusliiketoiminnan raportoinnissa on mukana Pohjola Terveys Oy. OP Vahinkovakuutus-liiketoimintasegmentin ohjauksesta vastaa OP Osuuskunnan johtokunta.

Hallitus

OP Vakuutus Oy:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen perusteella puheenjohtajana OP osuuskunnan johtokunnan puheenjohtaja sekä vähintään kaksi ja enintään kolme muuta jäsentä. Hallituksen jäsenet valitsee yhtiökokous. Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa valinnasta päättävän yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Vahinkovakuutusyhtiöiden hallituksen jäsenellä tulee olla riittävä taloudellisten asioiden ja yhtiön liiketoiminnan yleinen tuntemus ja tehtävän edellyttämä muu pätevyys sekä mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Hallituksen jäsenten luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon arviointi tehdään keskusyhteisökonsernin ohjeistuksen mukaisesti.

Vahinkovakuutusyhtiöiden hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Hallitus käsittelee asiat, jotka yhtiön toiminnan laajuuden ja laadun huomioon ottaen ovat merkittäviä, laajakantoisia, periaatteellisesti tärkeitä tai epätavallisia. Hallituksen tehtävänä on varmistaa, että yhtiö toimii roolinsa ja tavoitteidensa mukaisesti osana OP Ryhmää.

Vahinkovakuutusyhtiöiden hallituksen on johdettava yhtiötä ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. Hallituksen tehtävänä on edistää yhtiön ja sen osakkeenomistajan etua.

Vahinkovakuutusyhtiöiden hallitus vastaa luotettavan hallinnon järjestämisestä yhtiössä. Hallituksen tulee vahvistaa yhtiön toiminnan järjestämistä koskevat periaatteet ja varmistua säännöllisesti siitä, että niitä noudatetaan ja että ne ohjaavat yhtiön toimintaa halutulla tavalla.

Vahinkovakuutusyhtiöiden hallituksen toiminnan periaatteet ja keskeiset tehtävät on määritelty dokumentissa vahinkovakuutusyhtiöiden hallituksen työjärjestyksessä.

Yhtiön hallitukseen on 1.1.2016–24.2.2016 kuulunut Reijo Karhinen (puheenjohtaja), Tony Vepsäläinen, Harri Luhtala ja Erik Palmén. Yhtiön hallitukseen on 24.2.2016 lähtien kuulunut Reijo Karhinen (puheenjohtaja), Tony Vepsäläinen, Harri Luhtala ja Jari Himanen.

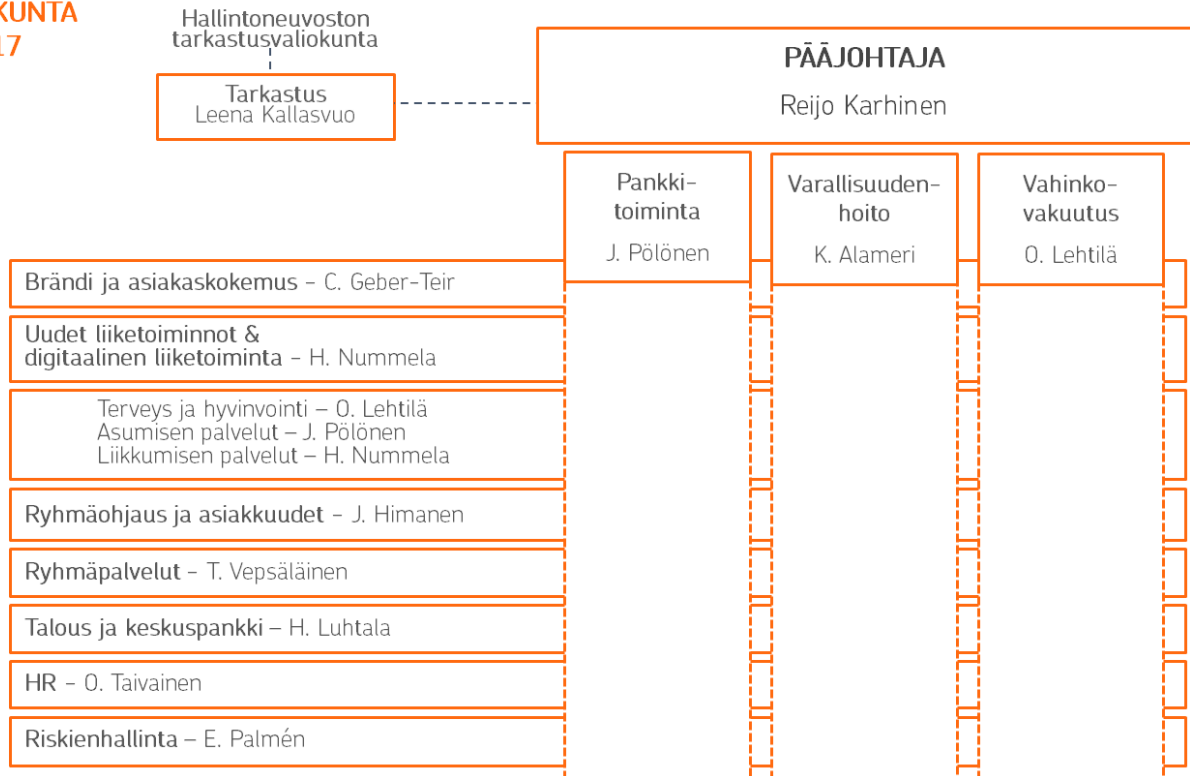
OP Osuuskunnan Johtokunta

OP Osuuskunnan johtokunta vastaa koko keskusyhteisökonsernin operatiivisesta johtamisesta. Johtokunnan tehtävänä on huolehtia keskusyhteisökonsernin hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Johtokunnan tehtävänä on koko konsernin toiminnan johtaminen lainsäädännön, viranomaismääräysten, keskusyhteisön sääntöjen, yhtiöjärjestyksen ja johtokunnan työjärjestyksen mukaan.

Johtokuntaan kuuluvat puheenjohtaja, jota nimitetään pääjohtajaksi, pääjohtajan varamies, joka toimii johtokunnan varapuheenjohtajana sekä sen mukaan kuin hallintoneuvosto päättää vähintään neljä ja enintään yhdeksän muuta jäsentä ja enintään neljä varajäsentä.

OP Osuuskunnan johtokunta:

JOHTOKUNTA 1.2.2017

Yhtiökokous

OP Vakuutus Oy:n, A-Vakuutus Oy:n ja Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalaisen varsinaiset yhtiökokoukset on pidettävä vuosittain kuuden kuukauden kuluttua tilikauden päättymisestä. Vakiintuneen käytännön mukaan OP Osuuskunnan tytäryhtiöiden varsinaiset yhtiökokoukset pidetään ennen OP Osuuskunnan varsinaista osuuskunnan kokousta.

Yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut ehdotukset yhtiökokoukselle.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Toimitusjohtaja

Hallitus nimittää ja vapauttaa yhtiön toimitusjohtajan kuultuaan OP Osuuskunnan johtokuntaa. Toimitusjohtajalla on lakisääteinen vastuu hoitaa päivittäistä yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti ja huolehtii siitä, että kirjanpito on lainmukaista ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Toimitusjohtajan on johdettava yhtiötä ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. OP Vakuutus Oy:llä, A-Vakuutus Oy:llä ja Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalaisella on sama toimitusjohtaja. Toimitusjohtajan luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon arviointi tehdään keskusyhteisökonsernin ohjeistuksen mukaisesti.

Toimitusjohtaja saa ryhtyä yhtiön toiminnan laajuuden ja laadun huomioon ottaen merkittäviin, laajakantoisiin, periaatteellisesti tärkeisiin tai epätavallisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana tai jos hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta yhtiölle olennaista haittaa. Tällaisessa tapauksessa hallitukselle on niin pian kuin mahdollista annettava tieto toimenpiteestä.

Toimitusjohtaja voi kutsua yhtiön hallituksen koolle. Hänellä on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksissa ja käyttää niissä puhevaltaa ellei hallitus yksittäistapauksessa määrää toisin.

Yhtiön toimitusjohtaja on Olli Lehtilä.

Johtoryhmä

Vahinkovakuutusyhtiöissä ei toimi yhtiötason johtoryhmiä, vaan kunkin yhtiön johtoryhmänä toimii OP Vahinkovakuutuksen johtoryhmä, jonka puheenjohtaja toimii em. vahinkovakuutusyhtiöiden toimitusjohtajana sekä OP Osuuskunnan johtokunnan jäsenenä.

Johtoryhmällä ei ole lakiin tai yhtiöjärjestykseen perustuvaa toimivaltaa tai itsenäisiä päätöksenteko-oikeuksia. Päätökset johtoryhmässä käsiteltävistä asioista tekee johtoryhmän puheenjohtaja tai se johtoryhmän jäsen, jonka vastuulla käsiteltävä asia on.

Johtoryhmään kuuluvat puheenjohtajan lisäksi Vahinkovakuutusliiketoimintasegmentin liiketoiminta-alueiden johtajat, vahinkovakuutuksen henkilöstöjohtaja, OP Ryhmäohjauksesta vastaava johtokunnan jäsen, vahinkovakuutuksen business controller sekä pysyvästi asiantuntijajäsenenä vahinkovakuutuksen riskienhallinnasta vastaava johtaja, identiteetti- ja viestinnän business partneri ja vahinkovakuutuksen lakiasioista vastaava johtaja. Puheenjohtaja nimittää johtoryhmän sihteerin. Johtoryhmän jäsenten luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon arviointi tehdään keskusyhteisökonsernin ohjeistuksen mukaisesti.

Johtoryhmä kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Säännölliset kokoukset pidetään lähtökohtaisesti vähintään kaksi kertaa kuukaudessa sekä aina tarvittaessa. Johtoryhmän kokouksista laaditaan pöytäkirja, johon kirjataan kokouksissa käsitellyt ja päätetyt asiat.

Johtoryhmän tehtävänä on toimia puheenjohtajan tukena kuhunkin yhtiöön liittyvien strategisten kysymysten valmistelussa, yhtiön toiminnan koordinoimisessa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden samoin kuin sisäisen yhteistoiminnan ja tiedonkulun varmistamisessa. Johtoryhmä toimii neuvoo-antavana ja valmistelevana elimenä. Johtoryhmätyöskentelyllä varmistetaan päätösten valmistelun laaja-alaisuus ja yhtiön sisäinen tiedonkulku.

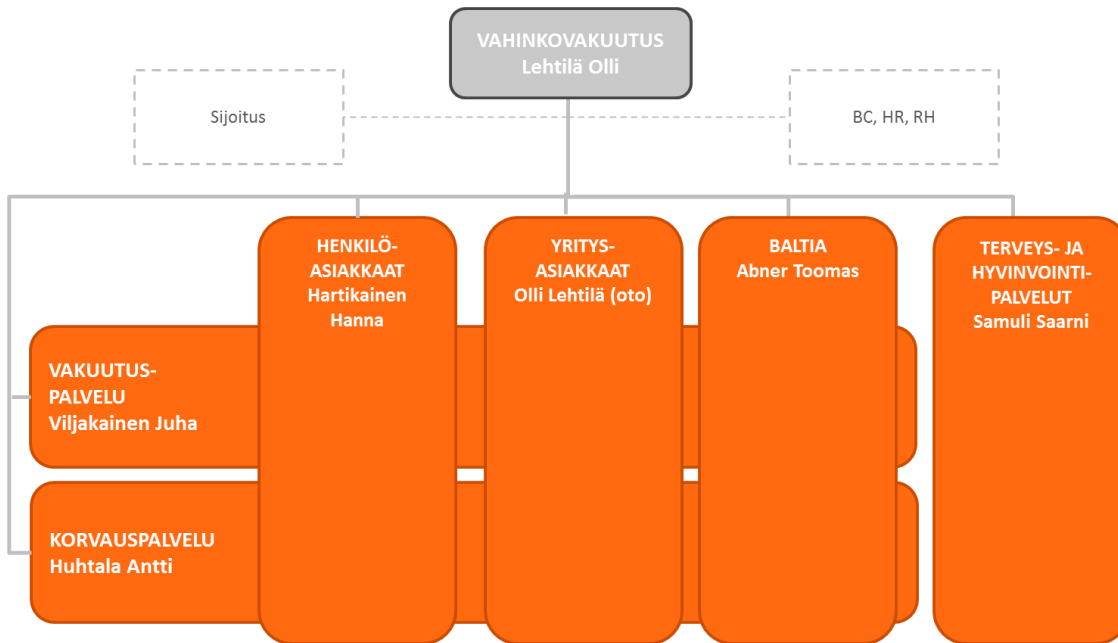
Tehtävänsä toteuttamiseksi johtoryhmän tehtävänä on käsitellä erityisesti yhtiön strategia ja toimintasuunnitelma, OP Osuuskunnan johtokunnalle sekä vahinkovakuutusyhtiöiden hallitukselle esitettävät merkittävät asiat, suuret hankinnat ja projektit, yhtiön organisaation sekä hallinnon päälinjat sekä henkilöstöhallinnon linjakysymykset. Johtoryhmän tehtävänä on toimia lisäksi eri OP:n liiketoimintasegmenttien ja toimintojen välisenä informaatio- ja koordinaatioelimenä.

Johtoryhmän keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet on kuvattu tarkemmin johtoryhmän puheenjohtajan vahvistamassa dokumentissa "Vahinkovakuutusliiketoiminnan johtoryhmän työjärjestys".

Vahinkovakuutusliiketoiminnan organisaatio

Vahinkovakuutusyhtiön hallitus päättää OP Osuuskunnan johtokunnan linjausten mukaisesti vahinkovakuutusliiketoiminnan keskeisestä organisaatorakenteesta ja määrittelee keskeiset toiminnot. Hallituksen puheenjohtaja päättää toimintojen yksikkörakenteen sekä nimittää toimintojen johtajien suorat alaiset siltä osin, kun ne koskevat OP Vahinkovakuutus-liiketoiminta-aluetta. Hallitus nimittää ja vapauttaa yhtiön toimitusjohtajan kuultuaan OP Osuuskunnan johtokuntaa.

OP Vahinkovakuutus –liiketoiminta-segmenttien toiminta on organisoitu seuraavasti (1.5.2017):

Vahinkovakuutuksen keskeiset toiminnot ovat vakuutustoiminto, korvaustoiminto, sijoitustoiminto, aktuaaritoiminto, talous-toiminto, riskienhallintatoiminto, sisäinen tarkastus ja compliance.

Vahinkovakuutusliiketoiminnan suunnittelun ja seurannan tuesta ja johdon raportoinnista vastaa Talous ja keskuspankki – toimintoon kuuluva vahinkovakuutuksen Business Control. Raportointia tuotetaan keskitetysti OP Ryhmäohjauksen liiketoi-mintatiedon hallinnassa.

Keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon arviointi tehdään keskusyh-teisökonsernin ohjeistuksen mukaisesti.

Keskeisistä toiminnoista vastaavat johtajat vastaavat alueensa toiminnoista sekä tavoitteiden saavuttamisesta ja tekevät näitä koskevia päätöksiä kuultuaan tarvittaessa vahinkovakuutuksen johtoryhmää.

Johtamis- ja päätöksentekojärjestelmä

Keskusyhteisön hallintoneuvosto on vahvistanut OP Keskusyhteisökonsernin johtamis- ja päätöksentekojärjestelmän, jota noudatetaan myös vahinkovakuutusliiketoiminnassa. Johtamis- ja päätöksentekojärjestelmän päivitys käsitellään säännölli-sesti noin vuoden välein hallintoneuvostossa.

Vahinkovakuutusyhtiön hallitus tekee pääsääntöisesti päätökset OP Osuuskunnan johtokunnan tekemien linjausten mukaan. Yhtiön hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Vakuutusyhtiöiden toiminnallinen päätöksenteko perustuu vahvistettuun toiminnalliseen organisaatorakenteeseen. Toimin-nallisen päätöksenteon tasot ovat seuraavat:

- OP Osuuskunnan johtokunta
- Hallitus
- Toimitusjohtaja
- Liiketoiminta-alueen johtaja
- Osastonjohtaja
- Yksikönpäällikkö

Vahinkovakuutusyhtiöiden juridinen päätöksenteko tapahtuu seuraavissa elimissä:

- Yhtiökokous
- Hallitus
- Toimitusjohtaja

Yhtiön on varmistettava, että kaikkien yhtiön kannalta merkittävien päätösten tekemiseen ennen päätöksen täytäntöönpanoa osallistuu vähintään kaksi yhtiön toiminnasta vastaavaa henkilöä.

Palkitseminen

Vahinkovakuutusliiketoiminnan palkitsemisjärjestelmät pohjautuvat OP Ryhmän ja OP Keskusyhteisökonsernin yhteisiin palkitsemisen periaatteisiin ja järjestelmiin, joiden valmistelussa on otettu huomioon finanssialan palkitsemista koskevat säädökset ja Finanssivalvonnan kannanotot.

OP Keskusyhteisökonsernin palkkapolitiikassa on kuvattu palkkauksen ja palkitsemisen yleiset periaatteet: miten palkkaus ja palkitsemisjärjestelmillä tuetaan liiketoimintastrategiaa ja tavoitteiden saavuttamista sekä kilpailukykyä, henkilöstön motivaatiota ja sitoutumista, mikä on palkitsemisjärjestelmän eri osien tarkoitus ja miten henkilö voi itse vaikuttaa palkkakehitykseensä.

OP Osuuskunnan hallintoneuvosto on vahvistanut OP Ryhmän palkitsemisjärjestelmien yhteiset ehdot, joita noudatetaan myös vahinkovakuutusliiketoiminnassa.

Palkitsemisjärjestelmät laaditaan siten, että ne eivät johda epätoivottuihin toimintatapoihin, hallitse-mattomaan riskinottoon tai toimenpiteisiin tai riskeihin, jotka ovat ristiriidassa yhtiön edun tai sen asiakkaiden kanssa.

Vahinkovakuutusliiketoiminnassa on käytössä henkilöstön pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmänä henkilöstörahasto, joka on yhteinen koko OP Ryhmälle. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto päättää henkilöstörahaston periaatteet, tavoitteet ja mittarit. OP Vakuutus Oy:n hallitus päättää osallistumisesta henkilöstörahastoon OP Ryhmän yleisten linjausten mukaisesti. Hallitus päättää myös voitto-palkkioerän maksatuksesta henkilöstörahaston periaatteiden mukaisesti. Henkilöstörahastoon kuuluu koko vahinkovakuutusliiketoiminnan henkilöstö lukuun ottamatta johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluvia henkilöitä.

Vahinkovakuutusliiketoiminnassa sovelletaan johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmää, joka on yhteinen koko OP Ryhmälle. Järjestelmän periaatteet, mittarit ja tavoitteet sekä järjestelmän piiriin kuuluvat henkilöt päättää OP Osuuskunnan hallintoneuvosto ja OP Vakuutuksen hallitus päättää yhtiön osallistumisesta johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmään sekä tekee esitykset järjestelmän piiriin kuuluvista henkilöistä. Palkkioiden maksusta päätetään järjestelmän periaatteiden mukaisesti. Johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluvat vahinkovakuutusliiketoiminnassa yhtiön toimitusjohtaja ja muut yhtiön johtoryhmän jäsenet sekä erikseen nimetyt avainhenkilöt.

Pitkän aikavälin järjestelmä koostuu peräkkäisistä kolmen vuoden pituisista ansaintajaksoista. Palkkion määrä riippuu tavoitteiden saavuttamisesta ansaintajakson päätyttyä. Ensimmäisen ansaintajakson 2011 – 2013 palkkio maksetaan lykäysajan jälkeen kolmessa yhtä suuressa erässä kesäkuun loppuun mennessä vuosina 2015 – 2017 ja tavoitepalkkio maksetaan rahana palkitsemisjärjestelmän ehtojen mukaisesti. Palkitsemisjärjestelmän ansaintajakson 2014 – 2016 perusteella mahdollisesti maksettava palkkio maksetaan OP Yrityspankin liikkeeseen laskemina debentuureina. Ansaittu euromääräinen palkkio muunnetaan debentuurien kappalemääräksi järjestelmän toteuman selvittyä. Palkkiosta vähennetään rahana maksettava osuus, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvia veroja ja veroluonteisia maksuja. Palkkio maksetaan kolmessa yhtä suuressa erässä vuosina 2018 – 2020.

Vahinkovakuutusliiketoiminnassa on käytössä koko henkilöstöä koskeva lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä, joka noudattaa emoyhteisön OP Keskusyhteisökonsernin lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmän keskeisiä periaatteita. Vahinkovakuutusliiketoiminnan lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmän periaatteet sekä yhtiötason mittarit, tavoitetasot ja reunaeh-

dot päättää yhtiön hallitus. Henkilötason tavoitteet päätetään ns. isoisäperiaatteen mukaisesti, jolloin yhtä ylempi esimiestaso hyväksyy henkilön esimiehen valmistelemat tavoitteet. Hallitus vahvistaa toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten tulokortit.

Hallitus vahvistaa yritystason mittaritoteumat ja päättää palkitsemiseen käytettävän kokonaisraha-määrän järjestelmän periaatteiden mukaisesti. Päätökset tulospalkkioista tehdään isoisä -periaatteella. Hallitus päättää toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten tulospalkkiot sekä ylivermaisesta suorituksesta muille henkilöille esitetyt ylimääräiset palkkiokorotukset.

Yhtiön johto ja koko henkilöstö kuuluvat lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmän piiriin.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous päättää hallituksen palkkioista. Vahinkovakuutusyhtiöissä on noudatettu OP keskusyhteisökonsernissa päätettyä periaatetta, jonka mukaan keskusyhteisökonsernin palveluksessa oleville hallituksen jäsenille ei makseta erikseen palkkiota hallitustoimintaan osallistumisesta.

B.2 Sopivuutta ja luotettavuutta koskevat vaatimukset

OP Ryhmän vakuutusyhtiöiden johtamisesta ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon arvioinnissa noudatetaan Fit & Proper -arviointi OP Ryhmässä -ohjetta.

F&P-arvioinnit toteutetaan:

- aina ennen kuin uusi henkilö valitaan johtamisesta ja keskeisistä toiminnoista vastaavaksi henkilöksi.
- aina ennen henkilön nimittämistä uuteen, aikaisempaa merkittävämpään tehtävään tai henkilön vastuualueen laajentuessa oleellisesti entisestä.
- aina kun henkilön luotettavuus, sopivuus tai ammattitaito kyseenalaistuu
- säännöllisesti joka toinen vuosi

Mikäli tehtävässä aikaisemmin toiminut henkilö valitaan uudelleen samaan tehtävään, ei Fit & Proper -ilmoitusta toimiteta Finanssivalvontaan. Tällaisessa tilanteessa arviointi toteutetaan säännöllisen arvioinnin mukaisesti joka toinen vuosi.

Fit & Proper- arvioinnin piiriin kuuluvat henkilöt on ohjeistettu ilmoittamaan oma-aloitteisesti ko. yhteisölle, mikäli heidän tiedoissaan tapahtuu olennainen, arvioinnin kannalta negatiivinen muutos (Ohje Fit & Proper- arvioinnin piiriin kuuluville).

B.3 Vakuutusyhtiön riskienhallinta

Yhtiön riskienhallinnan tavoite on tukea yhtiölle vahvistettujen liiketoimintalinjausten toteutumista. Riskienhallinta varmistaa oikeiden toimenpiteiden suorittamisen ja oman pääoman riittävyyden yhtiön toiminnan turvaamiseksi myös odottamattomissa tilanteissa. Yhtiöllä on liiketoimintalinjauksissa määritetty vakavaraisuustavoite. Yhtiön hallitus vahvistaa vuosittain riskipolitiikan, joiden mukaisesti riskienhallinta toimii. Keskeiset riskit ovat vakuutuskannan vakuutustekniset riskit, vastuuvelan korkoriski, sijoitustoiminnan markkinariskit, maksuvalmiusriski sekä operatiiviset riskit. Yhtiön kokonaisriskiasema ja sen komponentit raportoidaan hallitukselle säännöllisesti.

Vahinkovakuutuksen vakuutusteknisissä riskeissä ja sijoitusten riskitasossa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Kokonaisuutena vahinkovakuutuksen riskiasema on säilynyt vakaana. Vakuutusvelan diskonttauksessa käytetyn koron muutokseen on varauduttu suojaamalla merkittävä osa riskistä suorilla korkosijoituksilla ja korkojohdannaisilla.

Yhtiön riskienhallintaa toteutetaan tiiviissä yhteistyössä keskusyhteisökonsernin riskienhallinnan kanssa. Kertomusvuoden aikana riskienhallinnan keskeiset tekemiset liittyivät sijoitusten riskitason alentamiseen, vastuuvelan korkoriskin suojaamiseen vakuudellisilla korkojohdannaisilla, vakavaraisuuslaskennan ja riskimittareiden kehittämiseen, jälleenvakuuttamiseen sekä operatiivisten riskien kartoitukseen.

Yhtiön liiketoimintaan kuuluu riskien hallittu ottaminen ja kantaminen. Huomioitavia riskejä syntyy liiketoiminnan päivittäisestä harjoittamisesta sekä liiketoiminnallisesta ja taloudellisesta toimintaympäristöstä. Riskit hallitaan yhtiössä kolmessa tasossa. Ensimmäisessä tasossa liiketoimintayksiköt hallitsevat ja raportoivat oman vastuualueensa riskit osana päivittäistä toimintaansa. Toisessa tasossa OP Osuuskunta –konsernin riskienhallinta tukee, ohjaa ja valvoo liiketoimintayksiköiden riskienhallintaa ja raportointia. Kolmannessa tasossa OP Osuuskunta – konsernin sisäinen tarkastus arvioi säännöllisesti riskienhallintaprosessin toimintaa ja riskiraportoinnin oikeellisuutta ja riittävyyttä.

Riskienhallinnan tehtävä on tunnistaa, arvioida ja hallita liiketoiminnan riskit. Keskeiset riskit ovat vakuutus-tekniset riskit, sijoitustoiminnan ja vastuuvelan markkinariskit sekä operatiiviset riskit. Riskienhallinta analysoi säännöllisesti yhtiön keskeisiä riskejä ja kokonaisriskiasemaa. Riskianalyysi annetaan vuosineljänneksittäin tiedoksi yhtiön johdolle sekä hallitukselle. Keskeisille riskeille asetetaan yhtiön liiketoiminnan jatkumisen ja vakavaraisuuden turvaavat rajoitteet.

Yhtiön kantamat riskit katetaan riittävällä taloudellisella pääomalla riskin toteutumisen varalta. Liiketoiminnan harjoittamisesta ja toimintaympäristöstä seuraavat ei-toivottavat riskit minimoidaan toimintatapoja kehittämällä sekä vastuullisen ja luotettavan hallinnon avulla.

Yhtiö raportoi vakavaraisuusasemansa viranomaisille vakuutusyhtiölain sekä Finanssivalvonnan määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

Riskienhallinnan järjestämisestä vastaa yhtiön hallitus, jotka ovat vahvistaneet keskusyhteisökonsernin riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteet. Operatiivisesta riskienhallinnasta vastaa toimitusjohtaja, riippumattomasta riskienhallinnasta OP Osuuskunta –konsernin riskienhallinta ja sisäisestä tarkastuksesta OP Osuuskunta –konsernin tarkastus.

Yhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko vastaa siitä, että yhtiössä sovellettavat vakuutusmatemaattiset menetelmät ovat asianmukaiset. Hallitus vastaa siitä, että yhtiöllä on yhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävät riskienhallintajärjestelmät.

Liiketoimintayksiköt vastaavat operatiivisesta vakuutustoiminnan riskienhallinnasta. Keskeiset riskienhallinnan välineet ovat huolellinen vastuuvallinta sekä vakuutusteknisten riskien turvaava hinnoittelu. Vakuutusteknisten riskien toteutumista suhteessa ennusteisiin (riskiliike) ja liiketoiminnallisen kannattavuuden kehitystä suhteessa tavoitteisiin (kustannusliike) seurataan jatkuvasti. Vakuutustoiminnan riskiasema ja liiketoiminnan operatiiviset riskit raportoidaan yhtiön hallitukselle säännöllisesti.

Aktuaaritoiminto vastaa vakuutuskannan mallintamisesta ja arvostamisesta yhtiön vakuutusteknisenä vastuuvalkana ja yhdessä vakuutustoiminnon kanssa vakuutusteknisten riskien hinnoittelusta. Vastuuvallan kehityksestä ja sovelletuista laskuperusteista raportoidaan hallitukselle säännöllisesti.

Sijoitustoiminto vastaa yhtiön sijoitusomaisuuden hallinnoimisesta sekä vastuuvallan markkinariskien suojaamisesta. Sijoitustoiminnan riskiasema sekä yhtiön sijoitusten ja vastuuvallan kokonaisriskiasema raportoidaan hallitukselle säännöllisesti.

Sijoitustoiminnan markkinariskeillä tarkoitetaan rahoitusvälineiden, hyödykkeiden tai näiden arvonkehitykseen sidottujen rahoitusvälineiden hinta- ja likviditeettiriskiä. Hintariski jaotellaan edelleen korko-, osake-, luottospredi-, hyödyke-, valuutta-, kiinteistö- ja volatiliiteettiriskeihin.

Yhtiön sijoitusten markkinariskit arvioidaan, mitataan ja rajoitetaan tasolle, joka ei vaaranna yhtiön vakavaraisuutta. Sijoitusten muodostama riskiasema määritetään jatkuvasti ja raportoidaan säännöllisesti toimivalle johdolle ja hallitukselle.

Yhtiöllä on toimenpidesuunnitelma sijoitusten riskiaseman vähentämiseksi vakavaraisuuden heikentyessä. Sijoitusten riskiasema määritetään sekä ryhmän taloudellisen pääoman laskentamenetelmän mukaisella menetelmällä että viranomaisraportoinnin vakavaraisuuslaskennan menetelmällä. Yhtiö pyrkii noudattamaan alan parhaita käytäntöjä laskentamenetelmässään.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan suoria tai välillisiä tulon menetyksiä tai kustannuksia, joita aiheutuu esimerkiksi liiketoiminta- ja valvontaprosessien puutteista, tuotevirheistä, henkilöstöstä, oikeudellisista virheistä, viranomaisraportoinnin tai taloudellisen raportoinnin virheistä, tietoteknisistä virheistä sekä tietoturvan puutteista.

Yhtiö vastaa liiketoimintaansa liittyvien operatiivisten riskien hallinnasta hyödyntäen OP Osuuskunta –konsernin tarjoamaa tukea keskitettyjen toimintojen ja palvelujen toimintavarmuuden ja jatkuvuuden turvaamisessa. Operatiivisten riskien hallinnalla pyritään ennakkoon tunnistamaan keskeisimmät riskit sekä liiketoiminnan tai tietoteknisen ympäristön muutoksista seuraavat uudet riskit. Riskien toteutumista seurataan ja toteutuneiden riskien osalta ryhdytään toimenpiteisiin uudelleen-toteutumisen estämiseksi. Keskeisin työväline operatiivisten riskien hallintaan on laadukas liiketoimintaprosessien hallinta.

Liiketoimintaprosessit suunnitellaan ja toteutetaan siten, että operatiiviset riskit tunnistetaan ja minimoidaan ennakolta. Tunnistaminen ja arviointi toteutetaan riskikartoituksella, jossa liiketoiminnasta aiheutuvien operatiivisten riskien toteutumisen todennäköisyys ja toteutumisesta seuraavan vahingon merkittävyys arvioidaan. Olennaisten riskien osalta riskin vähentämisen menetelmät otetaan huomioon liiketoimintaprosessissa. Yhtiössä on käytössä ryhmän yhteinen järjestelmä operatiivisten riskien kartoitukseen ja raportointiin.

Uusien tuotteiden ja palvelujen käyttöönottoa edeltää määrämuotoinen tuotehyväksyntämenettely. Menettelyssä arvioidaan ja dokumentoidaan uuden tuotteen tai palvelun ominaisuudet, tuotekohtaiset riskit ja niiden hallinnan menetelmät sekä vaikutukset yrityksen toiminnan tulokseen ja vakavaraisuuteen.

Ulkoistettujen toimintojen osalta yhtiö noudattaa OP Osuuskunta –konsernissa hyväksytyjä menettelytapoja ja varmistaa, ettei ulkoistamisesta seuraa liiketoimintaprosessien laadun heikkenemistä eikä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintaedellytysten heikkenemistä.

Jatkuvuussuunnittelun avulla turvataan toiminnan jatkuvuus vakavan liiketoiminnan tai toimintaympäristön kriisitilanteen tapahtuessa. Tällaisia riskejä voivat olla esimerkiksi keskeisen toimitilan tuhoutuminen, yleisen tai yhtiökohtaisen tietoteknisen ympäristön vakava vaurioituminen ja pitkäkestoinen toimimattomuus sekä rahoitusmarkkinoiden tai pankkijärjestelmän toimintojen keskeytyminen kriisitilanteen tai viranomaisten toimien seurauksena. Yhtiö laatii jatkuvuussuunnitelmansa OP Osuuskunta –konsernin linjausten ja ohjeistuksen mukaisena.

B.4 Riski- ja vakavaraisuusarvio

OP Vahinkovakuutus laatii vuosittain riski- ja vakavaraisuusarvion, joka on keskeinen osa yhtiön riskienhallintaa. Arvion tavoitteena on varmistaa vakavaraisuussäännösten jatkuva noudattaminen huomioiden yhtiön riskiprofiili ja pääoman riittävyys lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Arvion tulokset otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Riski- ja vakavaraisuusarvion laatimisesta vastaa keskusyhteisön riskienhallinta sekä talous ja keskuspankki.

Riski- ja vakavaraisuusarvio käsitellään vahinkovakuutuksen johtoryhmässä ja keskusyhteisön tase- ja riskien-hallintavaliokunnassa. OP Vakuutuksen hallitus hyväksyy riski- ja vakavaraisuusarvion. OP Osuuskunnan hallintoneuvoston riskienhallintavaliokunta arvioi pankkitoiminnan ICAAP- ja ILAAP-raporttien sekä vakuutusyhtiöiden riski- ja vakavaraisuusarvioiden perusteella OP Ryhmän riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan laatua ja riittävyyttä.

Vuoden 2016 riski- ja vakavaraisuusarviossa vakavaraisuusaseman kehittymistä arvioidaan eri makrotalouden skenaarioissa (perus, kriisi, elvytysuunnitelma nopea ja elvytysuunnitelma yhdistelmä), joiden pohjalta on johdettu keskeiset laskenta-oletukset (sijoitustoiminnan tuotto, korkotaso) vakavaraisuusaseman arvioimiseksi. Kriisiskenaarioina on käytetty elvytysuunnitelman yhdistelmää, jossa korkotaso jää pitkäksi aikaa matalalle ja lisäksi sijoitustoiminnan tuotto kriisiytyy. Lisäksi muissa kuin perusskenaariossa on huomioitu odottamattomat vahinkovakuutuspesifit riskit sekä heikennetty vahinkosuhdetta.

Vuoden 2016 riski- ja vakavaraisuusarvion mukaan OP Vahinkovakuutuksen vakavaraisuus ylitti vakavaraisuus-tavoitteen ja yhtiön vakavaraisuus täytti vakavaraisuusvaateet viiden vuoden tarkastelussa kaikissa makrotalouden skenaarioissa. Pitkän aikavälin tavoitteena on pitää vahinkovakuutuksen vakavaraisuusasema tasolla, jossa oman varallisuuden määrä on keskimäärin 120 % vakavaraisuusvaateesta (SCR).

B.5 Sisäinen valvonta

Tehokas ja luotettava sisäinen valvonta muodostaa perustan terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamiselle. OP Ryhmän jokaisessa yhteisössä ylin ja toimiva johto edistävät sisäiseen valvontaan myönteisesti suhtautuvan yrityskulttuurin muodostumista. Tehokas sisäinen valvonta ehkäisee ennalta rikkomuksia ja väärinkäytöksiä sekä varmistaa, että tapahtuneet rikkomukset ja väärinkäytökset pystytään selvittämään nopeasti. Sisäinen valvonta käsittää kaiken toiminnan valvonnan.

Yhtiön hallitus vastaa siitä, että yhtiöissä on riittävä sisäinen valvonta. Liiketoiminta-alueiden johtajat vastaavat sisäisen valvonnan toimeenpanosta. Yhtiössä noudatetaan OP Ryhmän sisäisen valvonnan periaatteita. Hallituksen vahvistamien sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti sisäistä valvontaa toteutetaan vahinkovakuutusliiketoiminnassa eri muodoissa kaikilla organisaation tasoilla yksittäisestä toimihenkilöstä aina yhtiön hallitukseen asti. Sisäinen valvonta on osa yhtiön päivittäistä toimintaa ja toteutuksesta vastaavat liiketoiminta-alueiden johtajat. Sisäisen valvonnan tehtävät ja vastuut on kuvattu vahinkovakuutusliiketoiminnan sisäisen valvonnan ohjeessa.

OP Vakuutuksessa tapahtuvan sisäisen valvonnan tukena käytetään OP Ryhmän keskusyhteisön hyväksymää sisäisen valvonnan työkalua. Sisäisen valvonnan riittävyyttä arvioidaan OP Vakuutuksessa säännöllisesti myös riskikartoitusten yhteydessä. Havaitut puutteet sisäisessä valvonnassa korjataan ja korjaustoimenpiteiden edistymistä seurataan.

B.6 Sisäinen tarkastus

OP Vakuutuksen hallitus vastaa sisäisestä tarkastuksesta, joka on järjestetty ryhmätasoisesti siten, että toiminta hoidetaan OP Ryhmän Sisäisen tarkastuksen toimesta.

Sisäinen tarkastus laatii vuosittain toimintasuunnitelman, jonka mukaisesti yksittäiset tarkastukset suoritetaan. Toimintasuunnitelmaa arvioidaan vähintään puolivuositain sen hetkiseen riskiarvioon perustuen. Toimintasuunnitelman muutoksista raportoidaan hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle. Suunnittelussa kiinnitetään huomiota mm. aiempien tarkastusten tuloksiin, jatkuvan seurannan havaintoihin ja liiketoiminnassa ja toimintaympäristössä tapahtuneisiin ja ennakoitavissa oleviin muutoksiin.

Suoritetuista tarkastuksista Sisäinen tarkastus antaa tarkastuskertomukset, jotka sisältävät tarkastuskriteerit, havainnot, riskiarviot ja suositukset. Sisäisen tarkastuksen antamien suositusten toteuttamista seurataan toimenpideseurantakyselyllä puolivuositain ja tarvittaessa toteutetaan seurantatarkastus.

Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan OP Osuuskunnan hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle, keskusyhteisön ylimmälle johdolle, keskusyhteisön liiketoimintasegmenttien ja toimintojen johtoryhmille, keskusyhteisön compliancella, yhteisöjen hallituksille sekä Finanssivalvonnalle. Raportointi sisältää myös suositusten toteuttamista koskevat tiedot.

B.7 Aktuaaritoiminto

Yhtiön VYL:n mukaiset aktuaaritoiminnon tehtävät on toteutettu Talous ja keskuspankin Vahinkovakuutuksen BC-osaston Aktuaaritoimi-yksikössä. Aktuaaritoiminnosta vastaa yhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko. Vastuullinen vakuutusmatemaatikko vastaa myös siitä, että yhtiössä sovellettavat vakuutusmatemaattiset menetelmät ovat asianmukaiset.

Aktuaaritoiminto on toteuttanut raportointikauden aikana säännöllisesti kuukausittain vakuutuskannan mallintamisen ja arvostamisen yhtiön vakuutusteknisenä vastuuvélkana sekä tilinpäätös- että vakavaraisuuslaskennan tarpeisiin. Raportointikauden aikana arvostamisen laskentaa on myös vahvasti automatisoitu. Aktuaaritoimi toteuttaa vakuutusriskien hinnoittelu- ja liiketoiminta-analytiikkaa yhtiön undewriting- ja liiketoimintaosastojen tarpeisiin. Aktuaaritoimi osallistuu jälleenvakuutustarpeen arviointiin yhteistyössä jälleenvakuutusosaston kanssa.

Vuoden 2016 aikana aktuaaritoimi nosti yhtiön johdolle mm. liikennevakuutuksen bonusmallien pitkän aikavälin tasapainoon liittyvät analyysit. Aktuaaritoimi nosti johdolle myös tulokset vastuuvélan vuosittain toteutettavista ennusteiden tarkennuksista ja huomioista.

B.8 Ulkoistaminen

OP Ryhmä muodostaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymistä annetun lain mukaisen rahoitus- ja vakuutusryhmittymän. OP Vakuutus Oy kuuluu tässä kokonaisuudessa ryhmittymän keskusyhteisökonserniin. OP Vakuutus Oy:ssä noudatetaan OP Ryhmälle laadittua ulkoistusten hallinta -ohjetta, joka perustuu Finanssivalvonnan ulkoistamissääntelyyn.

OP Ryhmän ohjeen tavoitteena on mm. toimintojen keskittäminen ja sitä kautta palvelujen tuottaminen tehokkaasti ja yhdenmukaisesti. Ohjeen mukaan ulkoistaminen tulee ensisijaisesti tehdä OP Ryhmän sisäiselle palveluntarjoajalle, mikäli tarvittavaa palvelua on ryhmän sisällä tarjolla. Ulkoistaminen OP Ryhmän ulkopuoliselle palveluntarjoajalle on mahdollista, mikäli sisäistä palveluntarjoajaa ei ole ryhmässä.

OP Vakuutus Oy:n sekä A-Vakuutus Oy:n ja Vakuutusosakeyhtiö Eurooppalaisen välille on solmittu palvelusopimus, jonka mukaan OP Vakuutus Oy tuottaa A-Vakuutukselle sekä Eurooppalaiselle keskitetysti asiakkuuksien hoitoon ja hankintaan, vakuutustuotteisiin ja hinnoitteluun, vahinkojen hoitoon ja korvauspalveluun sekä operatiivisen liiketoiminnan johtamiseen ja kehittämiseen liittyviä palveluita.

OP Vakuutus on ulkoistanut OP Keskusyhteisökonsernin muihin toimintoihin seuraavat tehtävät:

- Sisäiset tukipalvelut (taloushallinto, liiketoimintatiedon hallinta, hr-palvelut, toimitilapalvelut, hankintapalvelut)
- Turvallisuuspalvelut
- ICT-palvelut
- Tuote- ja palvelukehityksen palvelut
- Puhelin- ja verkkopalvelut
- Sijoitustoiminto
- Markkinoinnin ja myynnin tuen palvelut
OP Osuuskunta: vastuuhenkilö Ryhmäohjauksen johtaja Jari Himanen
- Identiteetti ja viestintä
- Riskienhallinta ja Compliance
- Aktuaaritoiminto
- Sisäinen tarkastus

OP Vakuutus Oy on lisäksi ulkoistanut vakuutusten myyntiä asiamiehille, joista yhtenä kanavana toimii OP Ryhmään kuuluvat osuuspankit. Korvauspalvelua on vähäisessä määrin siirretty muille palveluntarjoajille.

OP Vakuutus Oy valikoi toimittajiksi kumppaneita, joiden taloudellinen tilanne mahdollistaa pitkäjänteisen toiminnan, investointikyvyn ja hyvän asiakaskokemuksen. Ulkoistettujen palvelujen luotettavuus varmistetaan toiminnan jatkuvalla seurannalla, säännöllisillä tilannepalavereilla sekä kattavalla raportoinnilla ulkoistetuista toiminnoista.

C. Riskiprofiili

C.1 Vakuutusyhtiön riskit

Vakuutusriski

Vakuutustoiminta perustuu riskin ottamiseen ja sen hallintaan. Merkittävimmät riskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun sekä vastuuvelan riittävyyteen. Lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski tulee vastuuvelkaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Merkittävimmät vakuutustekniset riskit olivat vahinkovakuutus- ja sairausvakuutusriskien sisältävät vahinko- ja varausriski. Raportointihetkellä vahinkovakuutusriskien pääomavaade oli 249 miljoonaa euroa ja sairausvakuutusriskien pääomavaade oli 173 miljoonaa euroa.

Vuoden 2016 aikana toteutettiin työkyvyttömyysvakuutusten kannansiirto OP-Henkivakuutuksesta OP Vakuutukselle. Kannansiirron vaikutus OP Vakuutuksen riskiprofiiliin ja Solvenssi II vakavaraisuusasemaan oli merkitykseltään erittäin vähäinen. Lisäksi toteutettiin vastuuvakuutusten kannansiirto OVY vakuutusyhtiöltä OP Vakuutukselle. Myös vastuuvakuutusten Kannansiirron vaikutus OP Vakuutuksen riskiprofiiliin ja Solvenssi II vakavaraisuusasemaan oli merkitykseltään erittäin vähäinen.

Markkinariski

Raportointihetkellä vakuutusyhtiön markkinariskien pääomavaade oli 452 miljoonaa euroa. Yhtiön hallitus määrittää sijoitussuunnitelmalla yhtiön strategisen tahtotilan taseen markkinariskien tasosta ja valtuuttaa sijoitusorganisaation hoitamaan sijoitustasetta sijoitussuunnitelmassa määriteltujen omaisuusluokkakuvauksen, perusallokaation ja riskilimiittien puitteissa. Sijoitussuunnitelmien hyväksymisen lisäksi hallitus valvoo yhtiön riskiaseman kehitystä ja toiminnalle asetettujen limiittien noudattamista.

Taseen markkinariskien sekä korko-, luotto-, ja volatiliiteettiriskien hallinnalla pyritään vakauttamaan yhtiön oman pääoman vaihtelu Solvenssi II -ympäristössä ja varmistumaan siitä, että markkinahintojen muutokset eivät vaaranna yhtiön vakavaraisuusasemaa. Yhtiön sijoitustoiminnan tärkein rajoite on Solvenssi II SCR-vakavaraisuussuhde, jonka tavoitetaso on 120 %.

Korko

Markkinariskeista keskeisimmät ovat vastuuvelan arvostukseen liittyvä korkoriski ja luottomarginaaliriski. Yhtiön hallitus määrittää sijoitussuunnitelmalla yhtiön strategisen tahtotilan korkoriskin suojaustasosta ja suojan liikkumarajoista. Hallitus valtuuttaa sijoitusorganisaation muokkaamaan korkosuojausta strategiansa mukaisesti vastaamaan muuttuvaa vastuuvelan rakennetta vallitseva markkinaympäristö huomioiden.

Vastuuvelan arvostukseen käytetään volatiliiteettikorjauksen sisältävää riskitöntä korkokäyrää ja siksi vastuuvelan arvostusriskejä suojataan korkojohdannaisilla ja suorilla korkosijoituksilla. Yhtiön vastuuvelka on euromääräinen ja siksi pääosa korkosijoituksista on euromääräisissä arvopapereissa. Varojen ja velkojen rakenteellista yhteensopivuutta korkoriskin ja myös luottomarginaaliriskin osalta seurataan vähintään viikoittain. Merkittävä osa korkoriskistä on suojattu. Korkoriskin hallinnassa yhtiön strategisena tavoitteena on suojata vastuuvelan markkinaehtoinen korkoriski täysin 30 vuoteen asti. Yli 30 vuoden korkoriski jätetään avoimeksi, koska pitkiin vastuisiin liittyy epävarmuutta mallinnuksessa ja Solvenssi II -kehikossa pitkät vastuut arvostetaan Smith-Wilson -menetelmällä johdetulla käyrällä, joka vähentää yli 20 vuoden kassavirtojen korkoherkkyyttä. Suojaamalla vastuuvelan korkoriski 30 vuoteen asti saavutetaan noin 90 % suojausaste Solvenssi II-kehikossa vastuuvelan korkoriskistä. Sijoitussuunnitelmassa rajataan paralleeliin korkoliikkeen minimisuojausaste samoin kuin ei paralleelit korkoliikkeet huomioivan korkoriskin minimisuojaustaso.

Korkoriskin ja luottoriskin suojauksen jälkeen yhtiön taseen merkittävin markkinariski oli raportointihetkellä osakeriski. Osakeriskiä tulee epälikvideistä sijoituksista ja likvideistä sijoituksista, joista osa on epäsuoria kiinteistösijoituksia, joiden riskejä ei pystytä instrumenttitasolla avaamaan. Osakeriskin kokonaismäärää hallitaan omaisuusluokakohtaisilla rajoitteilla, riskilisten sijoitusten maksimimäärällä sekä sijoitussalkun kokonaisriskiä rajoittavalla maksimiriskitasolla. Osakeriskiä ei ole suojattu tarkasteluperiodin aikana.

Luottomarginaali

Merkittävä osa yhtiön korkosijoituksista kohdistetaan hyvän luottolaadun joukkolainoihin, joilla haetaan maltillista tuottoa riskitietoisesti ja huomioiden vastuuvelan arvostuskäyrän mallinnuksen perusteena oleva alan keskimääräisen sijoitussalkun rakenne. Taseen nettomääräistä riskiä seurataan viikoittaisen taseriskien seurannan yhteydessä. Vakuutusyhtiöille asetetaan yhtiökohtaiset luottoluokituslimitit. Riskistä ja pääomavaateesta merkittävin osa tulee hyvän luottolaadun joukkolainoista. Spekulaatiivisen laadun lainojen osuus luottoriskin pääomavaateesta oli tarkasteluhetkellä selvästi pienempi. Sijoittamista strukturoituihin- ja arvopaperistettuihin luottoriskiä sisältäviin sijoitustuotteisiin rajoitetaan sijoitussuunnitelmassa. Näistä tuotteista on tehtävä tuotekuvaus ja pyydettyä riskienhallinnan lausunto. Tuotekuvaus ja lausunto tehdään kullekin tuotetyypille (ei esim. yksittäiselle lainalle).

Valuutta

Vakuutusyhtiön vastuuvetä on pääosin euromääräinen ja siksi merkittävä osa sijoituksista kohdistuu euromääräisiin sijoituksiin. Valuuttariskillisiä sijoituksia toteutetaan hajautushyötyjen lisäämiseksi ja salkun hoidon tehostamiseksi. Yhtiön hallitus määrittää sijoitussuunnitelmalla yhtiön strategisen tahtotilan valuuttariskin suojaustasosta ja suojan liikkumarajoista. Avoimen valuuttaposition suuruutta ja valuuttariskin määrää koko taseen tasolla seurataan säännöllisellä raportilla.

Kiinteistö

Kiinteistösijoituksia hyödynnetään sijoitussalkun riski/tuotto -suhteen parantamiseksi sekä tasaamaan sijoitusomaisuudesta kertyviä kassavirtoja ja arvostusten vaihteluja. Kiinteistösijoitusten suhteelliseen osuuteen sijoitusomaisuudesta vaikuttaa sijoitusmarkkinoiden ja suhdannetilanteen kehitys sekä keskusyhteisön asettamat rajoitukset epälikvideille sijoituksille. Kiinteistösijoitukset suunnataan kohteisiin, joita voidaan pitää sijoituskohteena pitkällä aikajänteellä. Suoria kiinteistösijoituksia oman markkina-alueen ulkopuolelle ei tehdä. Kiinteistösijoitusten määrää ja hajautusta säännellään tarkemmin yhtiökohtaisissa sijoitussuunnitelmissa. Kiinteistöriskin maksimimäärää säädetään epälikvidien sijoitusten maksimirajoitteella. Kiinteistöriskistä merkittävin osuus tulee suorista kiinteistösijoituksista. Epäsuorien kiinteistöjen osalta osa riskeistä käsitellään osakeriskimoduulissa puuttuvan läpivalaisutiedon vuoksi.

Luottoriski

Sijoitussuunnitelmassa hallitus määrittää toimivalle johdolle rajoitteet, joilla säädellään luottoriskin maksimimäärää. Vastapuolikohtaista riskiä ja luottoriskin maksimimäärän rajoittamiseksi asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisellä seurantaraportilla, jossa sijoitustoiminnan positiot läpivalaistetaan mahdollisimman tarkan tiedon saamiseksi vakuutusyhtiön luottoriskin määrästä. Keskittymäriskin pääomavaadelaskelma perustuu läpivalaistuun sijoitustaseeseen. Vakuutusyhtiöllä ei ole merkittäviä nimikohtaisia keskittymiä. Tarkemmat maa-, nimi- ja luottoluokituskohtaiset rajoitteet määritetään OP Ryhmän riskipolitiikassa. Kumulatiivisella luottoluokituslimitillä varmistetaan, että hyvän luottolaadun lainoja on riittävän suuri osa korkosijoituksista turvaamassa vakuutusyhtiön pääoma.

Likviditeettiriski

Likviditeetti otetaan huomioon muodostettaessa sijoitusallokaatiota ja päätettäessä käytettäviä instrumentteja. Likviditeetin turvaaminen on tärkeää kaikissa olosuhteissa. Yhtiön koko sijoitusomaisuudesta merkittävä osa on normaalioloissa nopeasti muutettavissa käteiseksi, ja likviditeetti suhteessa vastuuvelan asettamiin likvidisyysrajoitteisiin on erinomaisella tasolla. OTC johdannaisten keskusvasta-puoliselvitykseen siirtyminen lisää myös osaltaan likviditeettitarpeita.

Likviditeettiriskin määrää hallinnoidaan rajoittamalla epälikvidien maksimiosuutta sekä arvostamalla vastuuvetä likviditeettiriskin huomioivaa Solvenssi II-arvostuskäyrää hyödyntäen. Solvenssi II-diskonttokäyrää muodostettaessa otetaan huomioon volatilitteettikorjaus, jonka taso on johdettu vakuutusyhtiöiden keskimääräisen joukkolainasalkun valtionlainojen ja euro-määräisten yritysainojen likviditeettipreemioista Solvenssi II-säädösten mukaisesti. Luottoriskipreemioiden leventyminen nostaa diskonttokorkoa ja laskee vastuuvetä markkina-arvoa. Näin arvostuskäyrän sisältämä volatilitteettikorjaus suojaa vakavaraisuuspääoman heiluntaa markkinahäiriöistä johtuvilta yritysainojen likviditeettipreemion leventymiseltä. Vastuuvetä herkkyyttä likviditeettipreemioiden liikkeille eli volatilitteettikorjausherkkyyttä suojataan suuntaamalla merkittävä osa sijoitussalkusta hyvän luottoluokan yritysainoihin ja valtionlainoihin. Taseen nettomääräisen luottoriskin vakavaraisuuteen kohdistama kokonaisriskiä sekä epälikvidien sijoitusten määrää suhteessa hallituksen määrittämiin rajoitteisiin seurataan osana säännönmukaista raportointia. Näiden lisäksi ryhmän riskienhallinta seuraa sijoitusten likviditeettiriskin määrää sijoitusten likvidointiaikajakautuksen avulla.

Operatiivinen riski

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa, että toiminnassa ei toteudu ennakoimattomia operatiivisia riskejä. Operatiivisia riskejä hallitaan tunnistamalla riskejä ja arvioimalla niitä sekä varmistamalla kontrolli- ja hallintakeinojen toimivuutta ja riittävyyttä. Riskikartoitukset toteutetaan kartoitettavan kokonaisuuden itsearviona.

OP Vakuutuksessa operatiivisten riskien hallinnassa noudatetaan yhtenäistä järjestelmätuettua toimintamallia, joka mahdollistaa operatiivisia riskejä koskevan tiedon keräämisen ja riskien hallitsemiseksi toteuttavien toimenpiteiden suunnittelun.

OP Vakuutuksessa on vuoden 2016 aikana tehostettu sisäistä valvontaa ja siirretty järjestelmätuettuun toimintamalliin.

C.2 Riskialtistumat

Taseen volatilitteettiriskien hallinnalla pyritään vakauttamaan yhtiön oman pääoman vaihtelu Solvenssi II ympäristössä ja varmistamaan siitä, että markkinahintojen muutokset eivät vaaranna yhtiön vakavaraisuusasemaa.

Vakuutusriskien hallinnassa tärkeimmät tehtävät liittyvät riskien valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojan hankkimiseen sekä korvausmenon kehittymisen seurantaan ja vastuuvetä arviointiin. Vakuutusriskien merkitsemisessä ylin päätävä elin on Underwriting (UW)-johto. UW-johto tekee vakuutusyhtiöiden hallitusten vahvistamien valtuuksien puitteissa vakuutusliikkeen merkitsemistä koskevia päätöksiä. Se raportoi päätöksistään vakuutusyhtiöiden hallituksille.

Vakuutussopimuksista aiheutuva vastuuvetä määritetään arvioitujen tulevien kassavirtojen perusteella. Kassavirrat muodostuvat maksettavista korvauksista ja korvausten käsittelykustannuksista. Vastuuvetä määrä on arvioitu turvaavasti niin, että se riittäisi vakuutussopimuksista aiheutuvien velvoitteiden suorittamiseen. Vastuuvetä päivitetään kuukausittain ja sen sisältämiä ennustemalleja päivitetään vuosittain.

Taseen markkinariskeistä merkittävin on vastuuvetä arvostukseen liittyvä korkoriski, josta on vuosia sitten rakennetun systemaattisen strategian mukaisesti suojattu noin 90 %. Suojauksen tehokkuutta seurataan viikoittain erilaisin menetelmin. Suojauksen tehokkuuden seurannan tueksi vastuuvetä markkinariskit replikoivat portfoliot mallinnetaan säännöllisin väliajoin vastaamaan vastuuvetä päivittyvää rakennetta. Taseen nettomääräistä riskiä sijoitusten ja vastuun markkinariskien osalta seurataan RiskManager-järjestelmällä tuotettujen vakavaraisuuspääoman riittävyyttä testaavien riskisimulointien ja erilaisten stressitestien avulla. Korkoriskin suojauksen jälkeen merkittävimmät markkinariskit liittyvät osakemarkkinoiden arvonnaskuun sekä epälikvideihin sijoituksiin.

Yhtiön markkinariskitaso mitoitetaan siten, että yhtiön vakavaraisuus kestää voimakkaan omien varojen laskun ilman, että riskillisiä sijoituksia joudutaan myymään toimintaedellytysten turvaamiseksi. Salkun hajautustavoitteet tukevat markkinaris-

kien hallintaa. Yhtiö analysoi jatkuvasti sijoitusmarkkinoiden tilaa sekä omaa vakavaraisuuttaan suhteessa ottamiinsa riskeihin ja sopeuttaa sijoitussalkkunsu riskitason tarvittaessa. Mikäli sijoitustoiminnan riskitasoa joudutaan pienentämään, yhtiöllä on valmius reagoida nopeasti eri johdannaistuotteilla, jonka jälkeen riskitasoa pienennetään hallitusti käteismarkkinoilla.

C.3 Tiedot lainasalkun laajuudesta ja luonteesta

Lainasalkku koostuu joukkovelkakirjalainoista, lainarahastoista, epälikvideistä lainoista sekä kiinteistövakuudellisista lainoista ja –rahastoista.

Lainasalkun koko on 2 874 M€ (74% koko sijoitussalkusta). Lainasalkku on sijoitettu pääasiassa euromääräisiin velkakirjoihin. Lainojen valuuttariski suojataan pääasiassa täysin pois lukien kehittyvien maiden paikallisvaluutassa noteeratut lainat. Lainasalkun keskimääräinen luottoluokitus on A ja duraatio viisi vuotta. Valtionlainojen osuus lainasalkusta on 18%, IG-lainojen 67%, HY-lainojen 10%, EMD-lainojen 2% ja muiden lainojen 3%.

Lainasalkun luottoluokitusjakaumalle on asetettu limiitti. AAA-lainojen osuus tulee olla vähintään 12%, AA-luottoluokituksen ylittävien lainojen 35%, A-luottoluokituksen ylittävien lainojen 55% ja IG rating osuus vähintään 90%. Yhden IG-yhtiön lainaan voidaan sijoittaa enintään 30 M€ ja HY-yhtiöön 15 M€.

C.4 Riskikeskittymät

Riskinvalinnan ja hinnoittelun merkitystä korostetaan toimintamalleissa. Riskien suuruudelle ja laajuudelle on vakuutuslaji- ja riskikeskittymäkohtaisesti asetettu rajoitukset. Vahinkovakuutuksella on käytössä riskinvalintaa ja hinnoittelua tukevat keskitetty tietovarasto ja analysointisovellukset. Vakuutusehdoilla on olennainen rooli riskin rajoittamisessa. Lisäksi suoritetaan asiakas- tai lajikohtaisia riskianalyyskejä riskien rajoittamiseksi.

Vakuutusriskin keskittymiä ovat erityisesti maantieteelliset riskikeskittymät tai samaan riskiin kuuluvat useista kohteista muodostuvat kokonaisuudet. Jokainen vakuutusmäärältään merkittävä kohde tarkastetaan yhtiön toimesta ja ennustettu maksimivahinko (EML) arvioidaan. Suurimpia kohteita seurataan aktiivisesti ja muutoksista raportoidaan yhtiön johdolle.

Riskikeskittymien hallinnan pääroolissa on huolellinen riskin valinta ja ennustetun maksimivahingon arviointiprosessi. Kaikki yksittäiset vakuutusmäärältään suuret kohteet jälleenvakuutetaan. Yhtiön jälleenvakuutuksen maksimikapasiteetti on mitoitettu kestämaan 1/200 vuodessa sattuva tappio.

Yhtiön jälleenvakuutuksen toteuttamisessa noudatetaan ohjeistusta ja limitointia jälleenvakuuttajan laadulle sekä jälleenvakuutuksen riittävästä hajauttamisesta eri vastapuolille. Vastapuolikeskittymiä seurataan ja muutokset raportoidaan yhtiön johdolle.

Sijoitustoiminnan osalta yhtiöllä ei ole olennaisia yhteen vastapuoleen kohdistuvia riskikeskittymiä. Osakesijoitukset on hajautettu globaalisti eri sektoreille keskittymiä välttämällä. Myös joukkolainamarkkinoilla nimikohtaisia riskejä rajoitetaan ja liimitien toteumaa seurataan säännöllisesti.

C.5 Riskienvähentämistekniikat

Vakuutusriskien vähentämistekniikoista merkittävin on huolellinen riskinvalinta ja riskienhallintapolitiikan huolellinen noudattaminen. Yhtiö on pienentänyt omalla vastuullaan olevaa vakuutusriskiä jälleenvakuuttamalla suuret yksittäiset vakuutusriskit sekä kumulaatoriskit. Jälleenvakuuttajat valitaan huolellisesti ja sopimukset jaetaan useille jälleenvakuuttajille, mikä vähentää jälleenvakuutuksen vastapuoliriskiä. Jälleenvakuutusohjelma suojaa yhtiön tulosta heilahtelulta ja vaikuttaa olennaisesti yhtiön vakavaraisuusasemaan.

Jälleenvakuutusperiaatteet ja omalla vastuulla pidettävän riskin vahinkokohtainen enimmäismäärä hyväksytään vuosittain vakuutusyhtiöiden hallituksissa keskusyhteisön johtokunnan linjausten mukaisesti. Käytännössä omalla vastuulla olevaa riskiä pidetään hallituksen hyväksymää enimmäismäärää alempana, jos se on jälleenvakuutussuojan hintataso huomioon ottaen perusteltua.

Jälleenvakuutuksen tehokkuutta seurataan jälleenvakuutuksen kustannustehokkuudella, jälleenvakuutusohjelman vaikutuksella yhtiön tulosvolatiliteettiin ja vaikutuksella pääoman tuottoon.

Yhtiön vastuuvélka sisältää merkittävästi korkoriskiä, johtuen lakisääteisten vakuutuslajien pitkäaikaisista eläkevastuista. Korkoriskin suojaus sisältyy yhtiön sijoitusstrategiaan kts. kohta C.2. Taseen korkosuojauksen tehokkuutta seurataan viikoittain. Sijoitusomaisuus sisältävät valuuttariskiä joka suojataan pääsääntöisesti kokonaan valuuttajohdannaisilla.

Suunnittelukauden tuleva jälleenvakuutusohjelma ei sisällä olennaisia muutoksia vuoteen 2016. Suunnittelukauden korkoriskin suojausstrategia ei sisällä olennaisia muutoksia vuoteen 2016.

Yhtiön pääomasuunnitelman mukaisesti riskiä voidaan vähentää tilanteessa, jossa vakavaraisuus on merkittävästi vaarantunut. Riskin vähentämistekniikoihin kuuluvat mm. sijoitussalkun markkinariskien pienentäminen ja jälleenvakuutuksen kasvattaminen.

C.6 Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvä odotettavissa olevan voiton kokonaismäärä

Solvenssi II vakuutusmaksuvastuu eroaa vastuuvélan kirjanpidollisesta käsittelystä. Solvenssi II:n vakuutusmaksuvastuu perustuu jäljellä olevaan vakuutuskauteen liittyviin kassavirtoihin. Kassavirroissa huomioidaan vakuutussopimuksista aiheutuvat tulevat ja menevät kassavirrat. Solvenssi II vakuutusmaksuvastuu sisältää siten myös tulevat vakuutusmaksut minkä vuoksi vakuutusmaksuvastuu voi olla negatiivinen. Solvenssi II:n vakuutusmaksuvastuussa huomioidaan vakuutusmaksujen lisäksi korvauksiin, korvausten hoitokuluihin ja muihin liikekuluihin sekä menevään jälleenvakuutukseen liittyvät kassavirrat. Sopimusten odotettu raukeaminen huomioidaan vähentämällä vakuutusmaksujen kassavirroista sopimukseen liittyvä kokeusperäinen raukeaminen sekä huomioimalla vakuutusturvan päättymisen vaikutus korvauksiin ja muihin kuluihin.

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvä odotettu voitto oli 72,5 M€ 31.12.2016.

C.7 Stressitestit ja herkkyyshanalyysit

Skenaarioanalyysit

Vahinkovakuutustoiminnan pääomasuunnittelun tavoitteena on varmistaa ennakoivasti, että vahinkovakuutustoiminnalla on riittävä vakavaraisuus vakuutuksenottajien ja edunsaajien etujen turvaamiseksi, riittävä riskinkantokyky nykyisiin ja ennakoituihin riskeihin ja odottamattomiin tappioihin nähden ja pääomat ovat tehokkaasti käytössä. Pääomasuunnitelma sisältää myös varautumistoimenpiteet vakavaraisuuden ylläpitämiseksi.

Vahinkovakuutuksen vakavaraisuusaseman kehittymistä arvioidaan osana yhtiön ORSA prosessia eri makrotalouden skenaarioissa (perus, kriisi, hidas, nopea ja yhdistelmä), joiden pohjalta on johdettu keskeiset laskentaoletukset (sijoitustoiminnan tuotto, korkotaso) vakavaraisuusaseman arvioimiseksi. Skenaarioissa makroekonomisten tekijöiden oletetaan vaikuttavan BKT-muutosten ja inflaatiotason kautta vakuutusliiketoiminnan volyymeihin sekä kulusuhteisiin.

Skenaarioita pl. perusura on lisäksi pahennettu stressaamalla vuosien 2017 ja 2018 katetta odottamattomilla vahinkovakuutusspesifeillä riskeillä sekä heikentämällä vahinkosuhdetta kaksi prosenttiyksikköä vuodessa vuosina 2017-2021. Odottamattomia riskejä voivat olla eliniän yhden vuoden pitenemistä, runsaslumisen ja liukkaan talven aiheuttamien liikennevahinkojen määrän kasvua, suurvahinkojen poikkeuksellisen suurta määrää sekä korvausinflaation yllättävää kasvua. Vuositainen vahinkosuhteen heikkeneminen voi seurata monesta syystä kuten selvästi kiristyvistä kilpailutilanteesta tai asiakaskäyttäytymisen muutoksesta.

Skenaarioanalyysi toteutettiin tilanteesta Q3 2016 ja skenaarioanalyysin tuloksena yhtiön vakavaraisuus ylitti vakavaraisuusvaateen ilman siirtymäsääntöjä kaikissa skenaarioissa.

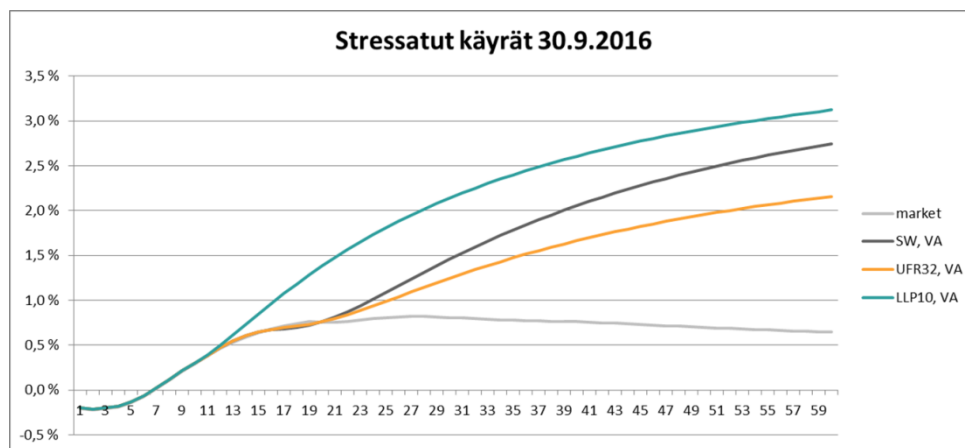
Korkokäyrän herkkyyshanalyysi

SII korkokäyrä sisältää mukautuksia erityisesti koskien maturiteetteja 20:stä eteenpäin. Maturiteetin 20 (last liquid point) korkokäyrän pisteestä extrapoloidaan korkokäyrää kohti ns. UFR (ultimate forward rate) tasoa. UFR on tällä hetkellä 4,2 %. Olennaisin vaikutus SII korkokäyrällä on SII vastuuvelan arvoon.

UFR tasoa ja last liquid point maturiteetin vaikutusta tarkasteltiin kahdella erillisellä herkkyyshanalyysillä.

1. UFR:n taso tippuu 3,2 %:iin.
2. Last liquid point siirtyy maturiteettipisteeseen 10.

Alla on esitetty eri korkokäyrät stressitilanteessa. Lähtötilanne on Solvenssi II käyrä (SW, VA). Lisäksi kuvassa on vertailun vuoksi markkinakäyrä. Vakavaraisuuden stressitesti on tehty tilanteesta 30.9.2016.

Herkkyysharkastelun seurauksena yhtiö täyttää edelleen vakavaraisuusvaatimuksen ilman siirtymäsääntöjä molemmissa analyyseissä.

EIOPA:n stressitesti

EIOPA:n ja kansallisen valvojan lanseeraamat vakuutusyhtiöiden stressitestit toteutettiin kesällä 2016. Testissä muutos laskettiin tilanteesta 31.12.2015. Stressitesti sisälsi kaksi erilaista stressiskenaariot:

Double hit (DH):

- Stressattiin sekä sijoituksia että korkokäyrää.
- Ko. stressissä spreadit levisivät rajusti, mikä tarkoittaa SII-korkokäyrän osalta VA:n (volatility adjusterin) kasvua

Vaikka peruskorkokäyrä oli ko. stressissä matala, SII-vastuiden diskonttaamiseen käytetty käyrä oli varsin korkea eikä stressi sen takia vaikuta merkittävästi omaan varallisuuteen

Stressitestin lopputuloksena yhtiö täytti vakavaraisuusvaatimukset ilman siirtymäsääntöjen vaikutusta stressin jälkeen.

Low for long:

- Stressattiin ainoastaan korkokäyrää joka jäi varsin matalalle tasolle.
- Myös UFR laski ko. stressissä – nykyään UFR on 4,2% jota kohti korot konvergoivat 60 vuoden kohdalla (lähtien 20 vuodesta) ja tässä "Low for long"-stressissä tuo UFR-taso laski 2,0%:iin.

Stressitestin lopputuloksena yhtiö täytti vakavaraisuusvaatimukset ilman siirtymäsääntöjen vaikutusta stressin jälkeen.

C.8 Riskiosoiden ja alaosioiden kattamien riskien välisten riippuvuuksien määrittämiseen tarvittavat määrälliset tiedot sekä tiedot perusvakavaraisuuspääomavaatimuksesta

Tiedot on esitetty liitteenä.

C.9 Riskiprofiilia koskevat muut olennaiset tiedot

-

D. Arvostaminen vakavaraisuustarkoituksessa

D.1 Varojen arvostaminen vakavaraisuuslaskennassa

Olennaisimmat erot tilinpäätöksen mukaisen oman pääoman ja vakavaraisuuslaskennan oman varallisuuden välillä tulevat vastuuvelan arvostuksesta sekä sijoitusomaisuuden arvostuserosta.

Solvenssi II varojen ja kansallisen tilinpäätöksen mukaiset tasearvot 31.12.2016

Varat 31.12.2016 M€	Solvenssi II -arvo	Lakisääteisen tilinpäätöksen mukainen arvo
Liikearvo		13
Aktivoidut hankintamenot		0
Aineettomat hyödykkeet	0	80
Laskennalliset verosaamiset	4	4
Eläke-etuuksien ylijäämä	0	0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (omassa käytössä)	46	42
Sijoitukset (muut kuin indeksi- ja sijoitussidonnaisiin sopimusten katteena olevat varat)	3 376	3 093
Kiinteistöt (muut kuin omassa käytössä olevat)	139	118
Omistussuhteet sidosyrityksissä, mukaan lukien omistusyhteydet	94	48
Osakkeet	213	173
Osakkeet – Listatut	180	157
Osakkeet – Listaamattomat	34	16
Joukkovelkakirjalainat	2 353	2 273
Valtion joukkovelkakirjalainat	441	396
Yrityslainat	1 912	1 877
Strukturoidut velkakirjat	0	0
Vakuudelliset arvopaperit	0	0
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset	527	450
Johdannaiset	25	7
Talletukset, jotka eivät kuulu muihin rahavaroihin	25	25
Muut sijoitukset	0	0
Indeksi- ja sijoitussidonnaisiin sopimuksiin sijoitetut varat	0	0
Kiinnelainat ja muut lainat	33	32
Lainat, joiden vakuutena on vakuutus sopimus	0	0
Kiinnelainat ja muut lainat yksityishenkilöille	0	0
Muut kiinnelainat ja lainat	33	32
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista :	72	75
Vahinkovakuutus ja NSLT-sairausvakuutus	72	75
Vahinkovakuutus, ilman sairausvakuutusta	67	70
NSLT-sairausvakuutus	5	5
Henkivakuutus ja SLT-sairausvakuutus, ilman sairausvakuutusta ja indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia	0	0
SLT-sairausvakuutus	0	0
Henkivakuutus, ilman sairausvakuutusta ja indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia	0	0
Indeksi- ja sijoitussidonnainen henkivakuutus	0	0
Jälleenvakuutustalletteet	1	1
Vakuutussaamiset ja saamiset vakuutusedustajilta	120	507
Saamiset jälleenvakuutustoiminnasta	7	7
Muut saamiset (myyntisaamiset, ei vakuutuksiin liittyvät)	17	43
Omat osakkeet (suorassa omistuksessa olevat)	0	0
Oman varallisuuden eriin tai maksettaviksi määrättyyn mutta vielä maksamattomaan alkupääomaan liittyvät saamiset	0	0
Rahavarat	74	74
Kaikki muut varat, joita ei ole esitetty muualla	15	15

Sijoitusten arvostamista koskevat tiedot

Sijoitusomaisuuden olennaisin ero on tilinpäätöksen mukaisen oman pääoman ja vakavaraisuuden oman varallisuuden välillä on arvostaminen käypään arvoon pääsääntöisesti IFRS perusteisesti. Sijoitusomaisuuden arvostuserot sisältävät myös vastuuvelan suojien arvon.

Rahoitusinstrumentit ja käypä arvo

Yhtiö arvostaa rahoitusinstrumentit standardin IAS 39 mukaan käypään arvoon. Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuus-erän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerausten avulla tai jos ei ole toimivia markkinoita omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa (esim. OTC-johdannaiset), niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Arvostusmenetelminä käytetään asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden osapuolten välisten viimeaikaisten markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää, sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen eri hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3)

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

Epälikvideille tuotteille on tyypillistä, että hinnoittelumallilla laskettu hinta poikkeaa toteutuneesta kauppahinnasta. Toteutunut kauppahinta on kuitenkin paras osoitus tuotteen käyvästä arvosta.

Kirjaaminen

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan taseeseen kaupantekopäivänä eli päivänä, jolloin sitoudutaan ostamaan tai myymään kyseinen rahoitusvaroihin tai velkoihin kuuluva erä.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistö on maa-alue ja/tai rakennus tai rakennuksen osa, joka omistetaan vuokratuoton tai omaisuuden arvonnousun hankkimiseksi. Myös sellaiset kiinteistöt, joista vähäinen osuus on omistajayhtiön omassa tai sen henkilökunnan käytössä luetaan

sijoituskiinteistöiksi. Omassa tai henkilökunnan käytössä olevaa osuutta ei kuitenkaan lueta sijoituskiinteistöksi silloin, kun tämä osa on myytävissä erikseen.

Sijoituskiinteistöt merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon, joka sisältää transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon. Myös rakenteilla olevat sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon edellyttäen, että käypä arvo on luotettavasti määritettävissä.

Jos vertailukelpoista markkinatietoa arvioitavaa kohdetta vastaavien kiinteistöjen toteutuneista kauppahinnoista ei ole saatavilla, käytetään liike-, toimisto- ja teollisuuskiinteistöjen käyvän arvon määrittelyn pohjana tuottoarvolaskentaa ja kohdekohtaiseen nettotuottoon perustuvia sisäisiä laskentamalleja. Tuottoarvon laskennassa hyödynnetään sekä OP Ryhmän sisäistä että ulkoista tietoa. Kohteen nettotuotto muodostuu vuokratuottojen ja hoitokulujen erotuksesta ja se perustuu voimassa olevien vuokrasopimusten mukaiseen tuottoon tai, sikäli kuin voimassa olevaa vuokrasopimusta ei ole, keskimääräisiin markkinavuokriin. Tuotoista vähennettävät kulut perustuvat pääosin toteutuneisiin kuluihin. Laskennassa huomioidaan myös oletus kohteen vajaakäytöstä. Tuottoarvon laskentaa varten markkinavuokra- ja kustannustasoista hankitaan tietoa OP Ryhmän oman asiantuntemuksen lisäksi ulkopuolisista lähteistä. Sijoituskiinteistöjen tuottovaatimukset määräytyvät kohteen käyttötarkoituksen, sijainnin ja kunnan/ajanmukaisuuden perusteella ja ne perustuvat riippumattoman ulkopuolisen Kiinteistötieto Oy:n asiantuntijan toimittamiin markkinatietoihin.

Asuntojen ja maa-alueiden käypä arvo arvioidaan pääasiassa kauppa-arvomenetelmällä perustuen vastaavanlaisten kohteiden toteutuneisiin kauppahintatietoihin ja keskusyhteisökonsernin sisäiseen asiantuntemukseen. Rakentamattomien tonttien arvossa on huomioitu arviointihetken kaavoitus- ja markkinatilanne. Merkittävimpien kohteiden käypä arvo perustuu ulkopuolisten, AKA-auktorisoitujen arvioitsijoiden laatimiin arviokirjoihin. Ulkopuoliset arvioitsijat käyttävät arviointinsa pohjana kassavirta-analyysia.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan nollaan.

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenoon. Hyödykkeet poistetaan tasapoistoin arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykkeeseen liittyvät alkuperäisen hankinnan jälkeen syntyvät menot aktivoidaan hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä kertyy alun perin arvioitua suurempaa taloudellista hyötyä.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Rakennukset	20–50 vuotta
Varavoimalaitteet ja generaattorit	15 vuotta
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta
Atk-laitteistot	3–5 vuotta
Autot	5–6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvaamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Omistusosuudet sidosyrityksissä ml. omistusyhteydet

Vakuutusyhtiöt arvostetaan Solvenssi II:n nettovarallisuuden mukaan. Muut arvostetaan hankintahintaan.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Yhtiön tase laaditaan euroina, joka on yhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Ulkomaan rahan määräiset liiketoimet kirjataan euro-määräisiksi tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskuukauden keskikurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset monetaariset tase-erät muutetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

D.2 Vakuutustekninen vastuuvelka

Vastuuvelka koostuu maksetuista korvauksista, vahinkokohtaisista varauksista sekä tunnettujen varausten muutosten ja tuntemattomien vahinkojen kollektiivierästä. Kollektiivit arvioidaan tilastollisesti hyödyntäen korvausten havaittua selviytymisnopeutta, riskisuhteen kehitystä sekä oletuksia mahdollisista muutoksista. Kollektiivimenetelmänä käytetään kuhunkin riskiryhmään soveltuvaa tilastollista ennustemenetelmää. Ennusteissa painoa annetaan pääsääntöisesti eniten sattumisvuodelle itselleen ja sen välittömässä läheisyydessä oleville vuosille. Näin huomioidaan underwritingsykliä sekä riskin muutokset. Lisäksi ennusteissa painotetaan vuosia, joilla on suuri volyymi ja, jotka ovat kehittyneet pitkälle. Kollektiiviarviot toteutetaan tarkkuudella, joka on tuotteen riskin ja ilmiön kannalta olennaista. Kollektiivien analyysi perustuu deterministisesti arvioituihin tulevien kassavirtojen mallintamiseen.

Jälleenvakuutussaamiset kirjataan varoihin ja ne lasketaan samoin periaattein kuin paras arvio sillä lisäyksellä, että saamista vähennetään odotusarvo sille, että vastapuoli ei pysty maksamaan kaikkea saatavia. Vastuuvelan arvostuseroissa on huomioitu volatilitteettikorjauksen sekä vastuuvelan siirtymäsäännön vaikutus.

Kuvaus vakuutusteknisen vastuuvelan arvoon liittyvän epävarmuuden tasosta

Vastuuvelan kollektiivianalyysit sisältävät estimointi- ja malliepävarmuutta. Estimointiepävarmuutta vähentää hyvä korvausinformaation laatu, tilastoaineiston riittävä koko, huolellinen ja asiantunteva analysointi, analyysien vertaisarviointi, hyväksymismenettely ja kollektiivitasojen auditointi ulkopuolisella taholla. Viimeisin auditointi on toteutettu vuonna 2016. Auditoinnin tuloksena OP vahinkovakuutusyhtiöiden varaustaso oli riittävällä kokonaistasolla. Suurin kollektiivien epävarmuus liittyy pitkähäntäisiin lakisäätöihin vakuutuslajeihin, johtuen pitkälle tulevaisuuteen toteutettavista ennusteista. Epävarmuus huomioidaan riskimarginaalissa Solvenssi II standardimenetelmällä.

Solvenssi II ja kansallisen tilinpäätösstandardin laadulliset erot vastuuvelan arvostuksessa

Alla on kuvattu Solvenssi II vastuuvelan ja kansallisen tilinpäätösstandardin mukaisen vastuuvelan olennaiset arvostuserot

Vastuuvelan erä	FAS	Solvenssi II
Vakuutusmaksuvastuu	Pro rata vakuutusmaksutulon perusteella. Sopimuksiin liittyvät saamiset huomioidaan taaseen varat puolella.	Sopimukseen liittyvien tulevien korvausten ja kuluksen pääoma-arvo vähennettynä tulevien saamisten pääoma-arvolla.
Eläkeuotoiset korvaukset	Kuolevuudessa turvaavuus Var menetelmällä kuolevuusennusteen estimointiepävarmuudelle. Diskonttaus hallinnollisella korolla.	Kuolevuuden paras arvio ilman turvaavuuslisää. Diskonttaus SII korkokäyrällä.
Muut vahinkokohtaiset varaukset	Parhaan estimaatin mukainen ilman diskonttausta.	Kuten FAS, mutta kassavirroitettu ja diskontattu SII korkokäyrällä.
Kollektiivivaraukset	Kollektiivin paras arvio lisättyä kollektiivien hajontaan perustuvan varmuuslisään.	Kollektiivin paras arvio kassavirroitetuna ja diskontattuna SII korkokäyrällä.
Riskimarginaali	Kollektiiveissa ja tunnetuissa eläkevarauksissa huomioitu keskeisten oletusten epäsuotuisa vaihtelu estimointiepävarmuuden perusteella.	Vakavaraisuusvaateen (SCR) pääoman kustannukseen pohjautuva menetelmä.
Sijoitustoiminnan kulut	Ei huomioida.	Huomioidaan ja diskontataan.
Tasoitusmäärä	Osa vastuuvelkaa.	Osa omia varoja.

Solvenssi II-vastuuvelan arvostamisessa sovelletaan volatiliteettikorjausta sekä vastuuvelan siirtymäsääntöä. Yhtiö ylittää vakavaraisuusvaatimukset myös ilman volatiliteettikorjausta.

Volatiliteettikorjauksen vaikutus yhtiön vastuuvelkaan on -26,5 M€, yhtiön vakavaraisuuspääomavaateeseen -7,6 M€, vähimmäispääomavaatimukseen -1 M€, ja omaan varallisuuteen +20,6 M€.

Yhtiö ylittää vakavaraisuusvaatimukset myös ilman vastuuvelan siirtymäsääntöä. Siirtymäsäännön vaikutus yhtiön vastuuvelkaan on -69,5 M€, yhtiön vakavaraisuuspääomavaateeseen 0 M€, vähimmäispääomavaatimukseen 0 M€, ja omaan varallisuuteen +69,5 M€.

Solvenssi II-vastuuvelan komponenttien ja lakisääteisen tilinpäätöksen (FAS) vastuuvelan arvot 31.12.2016

	Solvenssi II -arvo	Lakisääteisen tilinpäätöksen (FAS) mukainen arvo
Vastuuvelan jaottelu M€ 31.12.2016		
Vakuutustekninen vastuuvelka – Vahinkovakuutus	1025	1523
Vakuutustekninen vastuuvelka – Vahinkovakuutus (ilman sairausvakuutusta)	669	1114
Vakuutustekninen vastuuvelka kokonaisuutena laskettuna	0	0
Paras estimaatti	637	0
Riskimarginaali	32	0
Vakuutustekninen vastuuvelka – NSLT-sairausvakuutus	356	409
Vakuutustekninen vastuuvelka kokonaisuutena laskettuna	0	0
Paras estimaatti	311	0
Riskimarginaali	45	0
Vakuutustekninen vastuuvelka – Henkivakuutus (ilman indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)	1363	1287
Vakuutustekninen vastuuvelka – SLT-sairausvakuutus	938	888
Vakuutustekninen vastuuvelka kokonaisuutena laskettuna	0	0
Paras estimaatti	895	0
Riskimarginaali	43	0
Vakuutustekninen vastuuvelka – Henkivakuutus (ilman sairausvakuutusta sekä indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)	424	399
Vakuutustekninen vastuuvelka kokonaisuutena laskettuna	0	0
Paras estimaatti	410	0
Riskimarginaali	14	0
Vakuutustekninen vastuuvelka – Indeksi- ja sijoitussidonnainen toiminta	0	0
Vakuutustekninen vastuuvelka kokonaisuutena laskettuna	0	0
Paras estimaatti	0	0
Riskimarginaali	0	0
Muu vakuutustekninen vastuuvelka	0	283

Muu vakuutustekninen vastuuvelka sisältää tasoitusmäärän.

Vastuuvelan laskennassa sovelletut yksinkertaistukset

Yksinkertaistusta on mahdollista käyttää mm. silloin, jos menetelmä ei aliarvioi vastuuvelan määrää eikä velvoitteisiin liittyviä riskejä. Yksinkertaistuksen käyttö edellyttää arviota vakuutusvelvoitteiden taustalla olevien riskien luonteesta, laajuudesta ja monimutkaisuudesta sekä laadullista ja määrällistä arvioita yksinkertaistetun menetelmän tuloksiin aiheuttamasta virheestä.

Riskimarginaalin laskennassa käytettävä laskentatekniikka on n. taso 2 yksinkertaistuksista. Tarkemman laskennan on arvioitu vain vähäisesti pienentävän riskimarginaalin määrää. Vastuuvelan laskennassa käytetyt muut yksinkertaistukset ovat merkitykseltään vähäisiä.

Vastuuvelan profiili säilyi raportointikaudella vakaana. Suurimmat muutokset vastuuvelan tasossa johtuivat korkotason muutoksesta.

Vuoden 2016 aikana toteutettiin työkyvyttömyysvakuutusten kannansiirto OP-Henkivakuutuksesta OP Vakuutukselle ja vastuuvakuutusten kannansiirto OVY vakuutusyhtiöstä OP vakuutukselle. Kannansiirtojen vaikutus vahinkovakuutusyhtiön riskiprofiiliin ja Solvenssi II vakavaraisuusasemaan olivat merkitykseltään erittäin vähäisiä.

Yhtiö otti käyttöön eläkevastuiden laskennassa TVK:n päivittämän kuolevuuden referenssimallin. Mallin käyttöönoton vaikutus SII vastuovelkaan oli vähäinen. Vastuuvelan vuosihuollossa tarkastettiin kollektiiviennusteiden ennustetarkkuus tuoreimman korvausinformaation avulla. Vuosihuollon seurauksena tarkennettiin kollektiiviennusteet. Muutosten vaikutukset vastuuvelan kokonaistasolla olivat vähäisiä.

Valtaosa yhtiön myöntämistä vakuutussopimuksista on lyhytaikaisia, minkä vuoksi vakuutussopimuksiin ei liity takuita tai optioita.

D.3 Olennaiset taseen ulkopuoliset varat ja velat, joita ei ole tehty ilmoitusta viranomaiselle lomakkeella

Muiden rahoitusvelkojen kuin vastuuvelan arvostus noudattaa kohdassa D.1 kerrottuja rahoitusinstrumenttien periaatteita.

Eläke-etuudet

OP Vakuutuksen työntekijöiden lakisääteinen eläketurva hoidetaan OP-Eläkekassassa ja joidenkin työntekijöiden lisäeläketurva henkivakuutusyhtiössä. OP-Eläkekassassa hoidetut eläkejärjestelyt työkyvyttömyys- ja vanhuuseläkkeiden rahastoiduilla osin ovat etuuspohjaisia järjestelyjä. Vakuutusyhtiöissä hoidetut järjestelyt voivat olla joko etuus- tai maksupohjaisia. Järjestelyjen etuuspohjaiset osuudet kirjataan taseeseen standardin IAS 19 mukaisina samoin kuin IFRS-tilinpäätöksessä.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä velkaeränä esitetään järjestelystä johtuvien velvoitteiden nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla. Eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen. Laskenta on suoritettu käyttäen ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvalla menetelmällä. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetty diskonttauskorko on määritelty yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen raportointikauden päättymispäivän markkinatuoton perusteella.

Tuloverot ja laskennalliset verot

Kauden verotettavaan tuloon perustuva verovelka lasketaan verotettavasta tulosta voimassaolevan verokannan ja laskennalliset verot voimassa olevan verokannan tai tilinpäätöspäivään mennessä hyväksytyn, tulevia vuosia koskevan verokannan perusteella.

Laskennallinen verovelka lasketaan vakavaraisuuslaskennan ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen lasketaan vakavaraisuuslaskennan ja verotuksen välisistä vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista ja verotuksessa vahvistettavista tappioista. Mikäli verotettavan tulon kertymisen ansiosta on todennäköistä, että saaminen voidaan hyödyntää, se kirjataan. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät sijoitusten arvostamisesta käypään arvoon ja vastuuvelan arvostuseroista [ml. tasoitusmäärän eliminoinnista. Laskennalliset verovelat ja -saamiset netotetaan.

Solvenssi II:n arvostuseroista aiheutuvat laskennalliset verovelat sisällytetään myös laskennalliseen verovelkaan. Arvostuseroista aiheutuvia laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei netoteta. Solvenssi II:n arvostuseroista aiheutuvia laskennallisia verosaamisia ei kirjata.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Yhtiön tase laaditaan euroina, joka on yhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Ulkomaan rahan määräiset liiketoimet kirjataan euro-määräisiksi tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskuukauden keskimurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset monetaa-riset tase-erät muutetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

D.4 Kuvaus johdon tulevia toimenpiteitä koskevista merkityksellisistä oletuksista ja vakuutuksenottajien käyttäyty-mistä koskevista merkityksellisistä oletuksista

Johdon toimenpiteistä olennaiset vastuuvetäjä vaikuttavat päätökset ovat vakuutuslajikohtainen hintataso, riskienhallinta-politiikka ja jälleenvakuutuspolitiikka. Tällä hetkellä näköpiirissä ei ole merkittäviä muutoksia, joilla olisi vaikutusta vastuuvet-än kokonaistason.

E. Pääoman hallinta

E.1 Oma varallisuus

Omat varat 31.12.2016 Milj.€

Oma pääoma	417
Sidottu oma pääoma	78
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	0
Edellisten tilikausien voitto/ tappio	155
Tilikauden voitto/tappio	184
Tasotusmäärä	283
Pääomalainat	125
Tier1 (siirtymäsäännön kanssa)	50
Tier2	75
Tier3	0
Arvostuserot	183
Sijoitukset	203
Vastuuvetäjä suojat	17
Vastuuvetäjä	-37
Vakuutusmaksuvastuu	144
Korvausvastuu	-46
Riskimarginaali	-135
Aineettomat hyödykkeet	-97
Laskennallinen verovelka	-63
Sisäisten omistusten SII arvo ero FASIin	23
SII	65
FAS	-42
Muut erät	-44
Omat varat	826

Pääomalainojen ehdot: OP Vakuutuksen 50 M€:n pääomalaina on Tier 1 kelpoinen siirtymäsäännöt huomioiden, mutta ilman siirtymäsääntöjen huomioimista Tier 3. OP Vakuutuksen 75 M€:n pääomalaina on Tier 2 kelpoinen sekä siirty-mäsääntöjen mukaan että ilman siirtymäsääntöjä.

OP VAKUUTUS

Summa alkuperäisvaluutassa	Liikkeeseenlasku	Maturiteetti	Kannustin takaisinmaksuun	Korkoehdot	Korkojen kumuloituminen	Call	Ryhmän sisäistä
50 M€	17.6.2008	Eräpäivätön	Ei	3 kk euribor + 3,20%. Koron maksut tapahtuvat neljännesvuosittain 17.3., 17.6., 17.9. ja 17.12.	Kyllä	Laina voidaan eräännyttää ensimmäisen kerran 17.6.2013, jos vakavaraisuus ei vaarannu ja sen jälkeen vuosittain koronmaksupäivinä.	50 M€ OP osk
75 M€	18.6.2015	25 vuotta	Ei	3 kk euribor + 2,60%. Koron maksut tapahtuvat neljännesvuosittain 18.3., 18.6., 18.9. ja 18.12.	Kyllä	Laina voidaan eräännyttää ensimmäisen kerran 18.6.2020, jos vakavaraisuus ei vaarannu ja sen jälkeen vuosittain koronmaksupäivinä. Laina voidaan korvata/muuntaa milloin vain liikkeeseenlaskun jälkeen.	75 M€ OP osk

Vuonna 2016 ei ollut omassa varallisuudessa tapahtunut lunastuksia tai hankintoja. Tilikaudelta 2016 jaettiin 200 M€:n osinko.

OP Ryhmän Riskinotto ja riskitoleranssijärjestelmän periaatteiden mukaisesti Vahinkovakuutusliiketoiminnalle laaditaan pääomasuunnitelma. Pääomasuunnitelma noudattaa OP Ryhmän Riskinotto ja riskitoleranssijärjestelmä –dokumentin ja OP Ryhmän pääomasuunnitelman linjauksia. Pääomasuunnitelma sisältää vakavaraisuuden tilanneanalyysin, vakavaraisuustavoitteet ja toimenpiteet, varautumissuunnitelman valmiustasojen ja ohjausmenettelyjen muodossa sekä skenaariolaskelmat pääomien riittävyden arvioimiseksi. OP Osuuskunnan Group Control päivittää OP Ryhmän pääomasuunnitelman vähintään vuosittain OP Osuuskunnan johtokunnan vahvistettavaksi sekä ohjeistaa konserniyhtiöiden pääomasuunnittelun ryhmän pääomasuunnitelman linjausten mukaisesti.

Suunnitelma päivitetään lisäksi, mikäli se on tarpeen viranomaisten antamien kannanottojen taikka suunnitelman piiriin kuuluvien yhteisöjen oikeudellisessa tai toiminnallisessa rakenteessa, liiketoiminnassa, taloudellisessa asemassa taikka toimintaympäristössä tapahtuneiden merkittävien muutosten johdosta.

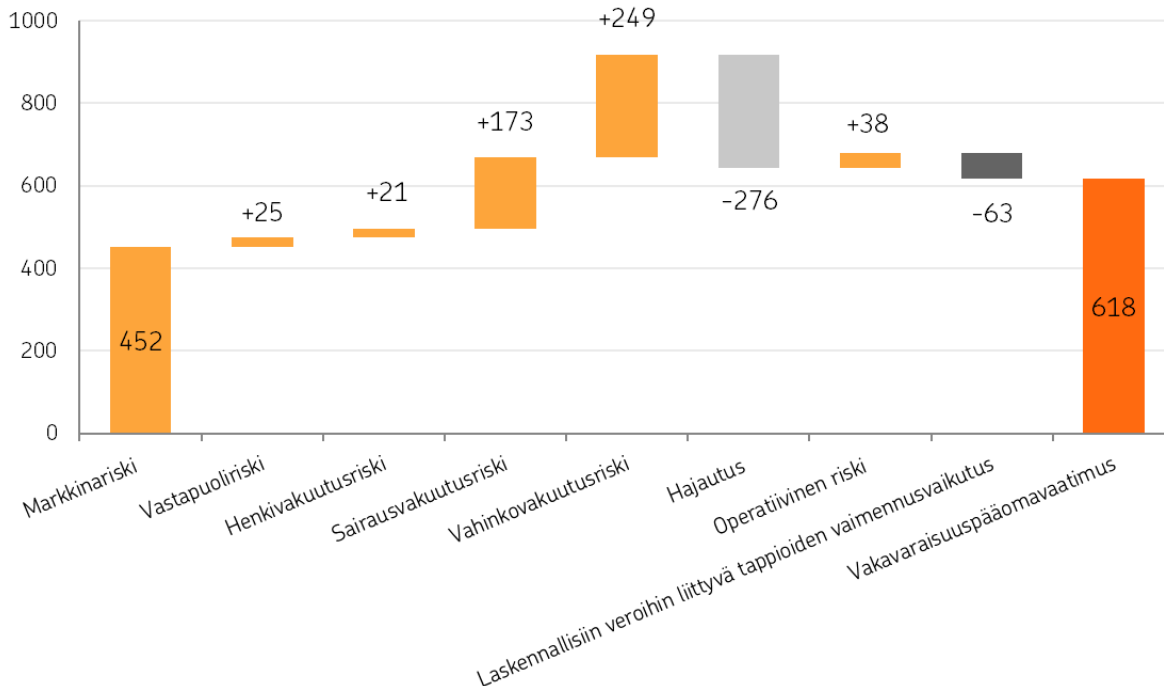
Vakuutusyhtiön sisäinen pääomitustavoite on 120 %:n solvenssisuhde ilman siirtymäsääntöjä, mikä riittää itsenäisenä toimijana BBB-tason ratingin ylläpitämiseen, mutta huomioiden OP Ryhmän pääomituskyky- ja tahto, se riittää tavoitteeksi asetetun A-ratingin saavuttamiseen, joka on edellytyksenä useille vakuutusmeklareille liikkeen välittämisessä sekä useilla yrityksillä vakuutusyhtiön valintakriteerinä. Vakavaraisuusvaateeseen sidotulla suhteellisella pääomapuskuritavoitteella huomioidaan mahdolliset riskiprofiilin muutokset.

Yhtiön vakavaraisuuden kriittinen taso, jolloin vakavaraisuutta tulee vahvistaa, määräytyy siten, että OP Vakuutuksella on merkittävä uhka menettää S&P:n A-rating ja selvästi kohonnut todennäköisyys alittaa 110 %:n solvenssisuhde.

Liiketoiminnassa suunnittelun aikahorisontti on kolme vuotta. Pääomasuunnitelmaa varten laaditaan skenaariourat viidelle vuodelle.

E.2 Pääomavaatimukset

Alla on kuvattu OP Vakuutuksen vakavaraisuuspääomavaatimus riskiosioittain raportointitietokannalla:

Vakavaraisuuspääomavaatimus oli 618 M€ ja vähimmäispääomavaatimus oli 209 M€ 31.12.2016.

Yhtiön riskiprofiiliin ei odoteta olennaisia muutoksia vuodelle 2017. Vuonna 2017 vakavaraisuuspääomavaatimuksen ja vähimmäispääomavaatimuksen odotetaan säilyvän vakaana eikä olennaisia muutoksia vaatimusten kokonaismäärässä tai ja-kaumassa odoteta.

Perustelut, jos on sovellettu yksinkertaistettua laskentatapaa standardikaavaa sovellettaessa

SCR laskennassa käytetään suhteellisuusperiaatteen nojalla yksinkertaistuksia niissä kohdin, joiden arvioidaan olevan merkitykseltään vähäisiä sekä joiden tarkempi laskenta johtaisi pienempään SCR-vaateen määrään. Sovelletut yksinkertaistukset SCR- laskennassa on esitetty alla:

- Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen täysyksilöllisten sopimusten tasausmaksujen huomiointi vahinko- ja varausriskiä vähentävänä tekijänä. Tarkempi laskenta vähentäisi vahinkoriskin määrää.
- Ulkomaisten kohteiden luonnonkatastrofiriskin laskennassa yksinkertaistetaan laskentaa laskemalla riski samanaikaisesti eri valtioille. Tosiasiassa valtioiden välillä on luonnonkatastrofien hajautushyötyä.
- Vastapuoliriskin laskennan riskienvähentämissuureen (risk mitigation) määrän laskennassa, laskenta on toteutettu kaikille vastapuolille samanaikaisesti.
- Pohjoismaisen ydinvakuutuspoolin vastapuoliriskissä tehdään yksinkertaistuksia poolin ulkopuolisten yhtiöiden osalta suuren vastapuolijoukon johdosta.

E.3 Duraatiopohjaisen osakeriskialaosion käyttö vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisessa

Yhtiö ei käytä duraatiopohjaista osakeriskialaosiota.

E.4 Standardikaavan ja käytetyn sisäisen mallin väliset erot

Yhtiö ei käytä sisäistä mallia.

E.5 Vähimmäispääomavaatimuksen tai vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jääminen

Yhtiölle on asetettu sisäiseksi tavoitteeksi vähintään 120% solvenssisuhde ilman siirtymäsääntöjä. Alla olevassa taulukossa on määritelty ne toimenpiteet, joita tavoitteen alittamisesta seuraa. Tällä hetkellä ei ole näkyvissä riskiä, jonka mukaan vähimmäispääomavaatimusta tai vakavaraisuuspääomavaatimusta ei täytettäisi.

VALMIUS-TASO	TOIMINTO/YHTIÖ	TUNNUS-MERKIT SII solvenssisuhde %	SEURANTA	MAHDOLLISET OHJAUSMENETTELYT
Taso 0 Sisäinen ta- voitetila	Vahinkovakuu- tus-toiminto	>= 120 %	Normaali kuu- kausi -raportointi hallitukselle, joh- toryhmille ja OP osuuskunnan johtokunnalle	Normaali päätöksentekojärjestys.
	Yhtiö	>= 120 %		
Taso 1 Korotettu val- mius	Vahinkovakuu- tus-toiminto	< 120 %	Tehostettu viik- kotason tilanne- seuranta ja ra- portointi halli- tukselle, johto- ryhmille ja OP osuuskunnan johtokunnalle	Normaali päätöksentekojärjestys. Ohjataan liiketoiminnan kasvua vuosisuun- nitelmaa tiukemmin tuotto- / riskisuhteen perusteella. Valmistelut varautumiskeinojen käyttöönot- tamiseksi Valmistaudutaan: • pienentämään osingonjakoa • pienentämään sijoitusriskiä • hankkimaan pääomalainoja OP osuus- kunnalta ja/tai omaa pääomaa emoyh- tiö Yrityspankilta svop-sijoituksen muo- dossa • lisäämään jälleenvakuutusta • korottamaan vakuutusmaksuja • lopettamaan riskialteimpien vakuutus- ten merkitseminen
	Yhtiö	< 120 %		
Taso 2 Vakava-rai- suuden vah- vistaminen	Vahinkovakuu- tus-toiminto	< 110 %	Tehostettu päi- vätason tilanne- seuranta ja ra- portointi halli- tukselle, johto- ryhmille ja OP osuuskunnan johtokunnalle.	Varautumiskeinojen käyttöönotto pääoma- suunnitelman mukaisesti ottaen huomioon niiden käytettävyyden, vaikuttavuus ja toteu- tusaikataulu. Normaali päätöksentekojärjestys madalle- tuin valtuuksin. Tihennetään yhteydenpitoa Rating-laitoksiin ja viranomaisiin.
	Yhtiö	< 110 %		

Alla on lueteltu varautumiskeinot, joilla vakavaraisuutta voidaan tarvittaessa vahvistaa.

Vakavaraisuuden vahvistamisen laaja keinovalikoima**Pääomien lisäyskeinot**

- Oman pääoman hankinta
 - Sijoitus vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP)
 - Osakepääoman korottaminen
- Tier 1 ja 2 -lainat

Tuloksen hallinta ja käyttö

- Voitonjaon rajoittaminen
- Jälleenvakuutuksen lisääminen
- Vakuutusmaksujen korottaminen
- Toiminnan sopeuttaminen ja saneeraaminen

Pääomavaateen hallinta

- Sijoitustoiminnan riskitason pienentäminen
- Vastuuvelan korkoriskin suojaaminen
- Jälleenvakuuttamisen lisääminen
- Riskialteimpien vakuutusten merkitsemisen lopettaminen
- Vakuutuskannan myynti

E.6 Pääomahallintaa koskevat muut tiedot

Muuta olennaisia pääoman hallintaan liittyviä tietoja ei ole.

Lisätiedot

OP Vakuutuksen vastuuvelan siirtymäsääntö alenee 4 M€ kun siirytään yksi päivä tilinpäätöspäivästä eteenpäin.

Annex I
S.02.01.02
Tase

Varat

Aineettomat hyödykkeet
Laskennalliset verosaamiset
Eläke-etuuksien ylijäämä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (omassa käytössä)
Sijoitukset (muut kuin indeksi- ja sijoitussidonnaisiin sopimusten katteena olevat varat)
 Kiinteistöt (muut kuin omassa käytössä olevat)
 Omistussosuudet sidosyrityksissä, mukaan lukien omistusyhteydet
 Osakkeet
 Osakkeet – Listatut
 Osakkeet – Listaamattomat
Joukkovelkakirjalainat
 Valtion joukkovelkakirjalainat
 Yrityslainat
 Strukturoidut velkakirjat
 Vakuudelliset arvopaperit
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset
Johdannaiset
Talletukset, jotka eivät kuulu muihin rahavaroihin
Muut sijoitukset
Indeksi- ja sijoitussidonnaisiin sopimuksiin sijoitetut varat
Kiinnelainat ja muut lainat
 Lainat, joiden vakuutena on vakuutus sopimus
Kiinnelainat ja muut lainat yksityishenkilöille
Muut kiinnelainat ja lainat
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista :
 Vahinkovakuutus ja NSLT-sairausvakuutus
 Vahinkovakuutus, ilman sairausvakuutusta
 NSLT-sairausvakuutus
sijoitussidonnaisia sopimuksia
 SLT-sairausvakuutus
 Henkivakuutus, ilman sairausvakuutusta ja indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia
Indeksi- ja sijoitussidonnainen henkivakuutus
Jälleenvakuutustalletteet
Vakuutussaamiset ja saamiset vakuutusedustajilta
Saamiset jälleenvakuutustoiminnasta
Muut saamiset (myyntisaamiset, ei vakuutuksiin liittyvät)
Omat osakkeet (suorassa omistuksessa olevat)
alkupääomaan liittyvät saamiset
Rahavarat
Kaikki muut varat, joita ei ole esitetty muualla
Varat yhteensä

	Solvenssi II - arvo
	C0010
R0030	0
R0040	4 471
R0050	
R0060	46 049
R0070	3 375 748
R0080	138 875
R0090	93 867
R0100	213 171
R0110	179 657
R0120	33 515
R0130	2 353 154
R0140	440 655
R0150	1 912 499
R0160	
R0170	
R0180	527 333
R0190	24 520
R0200	24 829
R0210	
R0220	
R0230	32 613
R0240	
R0250	
R0260	32 613
R0270	72 331
R0280	72 331
R0290	67 215
R0300	5 115
R0310	0
R0320	0
R0330	0
R0340	0
R0350	668
R0360	119 935
R0370	7 497
R0380	17 115
R0390	
R0400	
R0410	74 142
R0420	14 922
R0500	3 765 491

Annex I
S.02.01.02
Tase

Velat

Vakuutustekninen vastuovelka – Vahinkovakuutus
Vakuutustekninen vastuovelka – Vahinkovakuutus (ilman sairausvakuutusta)
Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna
Paras estimaatti
Riskimarginaali
Vakuutustekninen vastuovelka – NSLT-sairausvakuutus
Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna
Paras estimaatti
Riskimarginaali
Vakuutustekninen vastuovelka – Henkivakuutus (ilman indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)
Vakuutustekninen vastuovelka – SLT-sairausvakuutus
Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna
Paras estimaatti
Riskimarginaali
Vakuutustekninen vastuovelka – Henkivakuutus (ilman sairausvakuutusta sekä indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)
Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna
Paras estimaatti
Riskimarginaali
Vakuutustekninen vastuovelka – Indeksi- ja sijoitussidonnainen toiminta
Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna
Paras estimaatti
Riskimarginaali
Ehdolliset velat
Muut varaukset kuin vakuutustekninen vastuovelka
Eläkevelvoitteet
Jälleenvakuuttajilta pidätetyt talletteet
Laskennalliset verovelat
Johdannaiset
Velat luottolaitoksille
Muut rahoitusvelat kuin velat luottolaitoksille
Vakuutusvelat ja velat vakuutusedustajille
Jälleenvakuutusvelat
Velat (ostovelat, ei vakuutusvelat)
Etuoikeudeltaan huonommat velat
Omaan perusvarallisuuteen kuulumattomat etuoikeudeltaan huonommat velat
Omaan perusvarallisuuteen kuuluvat etuoikeudeltaan huonommat velat
Kaikki muut velat, joita ei ole esitetty muualla
Velat yhteensä
Ylijäämä, jonka verran varat ovat velkoja suuremmat

	Solvenssi II - arvo
	C0010
R0510	1 025 136
R0520	669 358
R0530	0
R0540	637 193
R0550	32 165
R0560	355 778
R0570	0
R0580	310 832
R0590	44 946
R0600	1 362 867
R0610	938 381
R0620	0
R0630	895 105
R0640	43 276
R0650	424 486
R0660	0
R0670	410 136
R0680	14 350
R0690	0
R0700	
R0710	0
R0720	0
R0740	
R0750	0
R0760	51 305
R0770	0
R0780	62 632
R0790	18 840
R0800	
R0810	
R0820	22 111
R0830	13 385
R0840	9 118
R0850	125 000
R0860	
R0870	125 000
R0880	304 236
R0900	2 994 630
R1000	770 860

Annex I

S.05.01.02

Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut vakuutuslajeittain

		Vakuutuslaji: vahinkovakuutus- ja vahinkojälleenvakuutusvelvoitteet (ensivakuutus ja hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus)			Vakuutuslaji: hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus				Yhteensä
		Oikeusturvavakuutus	Matka-apuvakuutus	Vakuutus muiden taloudellisten menetysten varalta	Sairausvakuutus	Vastuuvakuutus	Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutus	Omaisuuksivakuutus	
		C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	
Vakuutusmaksutulo									
Brutto – Ensivakuutus	R0110	26 106	0	24 593					1 239 836
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0120	0	0	6 883					34 850
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0130				80	577	0	1 510	2 167
Jälleenvakuuttajien osuus	R0140	0	0	6 628	0	0	0	0	45 197
Netto	R0200	26 106	0	24 849	80	577	0	1 510	1 231 656
Vakuutusmaksutuotot									
Brutto – Ensivakuutus	R0210	25 621	0	25 203					1 221 162
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0220	0	0	7 237					36 110
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0230				80	577	0	1 510	2 167
Jälleenvakuuttajien osuus	R0240	0	0	8 016	0	0	0	0	42 174
Netto	R0300	25 621	0	24 425	80	577	0	1 510	1 217 265
Korvauskulut									
Brutto – Ensivakuutus	R0310	15 581	0	18 244					678 526
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0320	0	0	7 835					20 970
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0330				0	-68	0	-301	-369
Jälleenvakuuttajien osuus	R0340	0	0	6 149	0	0	0	0	7 364
Netto	R0400	15 581	0	19 930	0	-68	0	-301	691 764
Muun vakuutusteknisen vastuuvelan muutokset									
Brutto – Ensivakuutus	R0410								
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0420								
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0430								
Jälleenvakuuttajien osuus	R0440								
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0

Annex I

S.05.01.02

Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut vakuutuslajeittain

Aiheutuneet kulut	R0550	6 183	0	4 820	0	0	0	0	283 309
Muut kulut	R1200								
Kulut yhteensä	R1300								283 309

S.05.01.02

Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut vakuutuslajeittain

[illegible]

Annex I

S.05.02.01

Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut maittain

		Kotimaa	Viisi kärkimaata (bruttovakuutusmaksutulon perusteella) – Vahinkovakuutusvelvoitteet					Viisi kärkimaata ja kotimaa yhteensä
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070
	R0010							
		C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140
Vakuutusmaksutulo								
Brutto – Ensivakuutus	R0110	1 235 618						1 235 618
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0120	151						151
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0130	177						177
Jälleenvakuuttajien osuus	R0140	45 197						45 197
Netto	R0200	1 190 750						1 190 750
Vakuutusmaksutuotot								
Brutto – Ensivakuutus	R0210	1 212 894						1 212 894
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0220	151						151
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0230	177						177
Jälleenvakuuttajien osuus	R0240	42 174						42 174
Netto	R0300	1 171 048						1 171 048
Korvauskulut								
Brutto – Ensivakuutus	R0310	680 676						680 676
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0320	271						271
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0330	0						0
Jälleenvakuuttajien osuus	R0340	7 364						7 364
Netto	R0400	673 583						673 583
Muun vakuutusteknisen vastuuvelan muutokset								
Brutto – Ensivakuutus	R0410							
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0420							
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0430							
Jälleenvakuuttajien osuus	R0440							
Netto	R0500	0						0
Aiheutuneet kulut	R0550	276 469						276 469
Muut kulut	R1200							
Kulut yhteensä	R1300							276 469

Annex I

S.05.02.01

Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut maittain

		Kotimaa	Viisi kärkimaata (bruttovakuutusmaksutulon perusteella) – Henkivakuutusveloitteet					Viisi kärkimaata ja kotimaa yhteensä
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
R1400								
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Vakuutusmaksutulo								
Brutto	R1410	4 226						4 226
Jälleenvakuuttajien osuus	R1420	0						0
Netto	R1500	4 226						4 226
Vakuutusmaksutuotot								
Brutto	R1510	6 353						6 353
Jälleenvakuuttajien osuus	R1520	0						0
Netto	R1600	6 353						6 353
Korvauskulut								
Brutto	R1610	124 755						124 755
Jälleenvakuuttajien osuus	R1620	0						0
Netto	R1700	124 755						124 755
Muun vakuutusteknisen vastuuvelan muutokset								
Brutto	R1710							
Jälleenvakuuttajien osuus	R1720							
Netto	R1800	0						0
Aiheutuneet kulut	R1900	1 773						1 773
Muut kulut	R2500							0
Kulut yhteensä	R2600							1 773

Annex I

S.12.01.02

Henkivakuutuksen ja SLT-sairausvakuutuksen vakuutustekninen vastuuvulka

	Ylijäämään oikeuttava vakuutus	Indeksi- ja sijoitussidonnainen vakuutus		Muu henkivakuutus			Vahinkovakuutus sopimuksiin pohjautuvat ja muuhun vakuutusvelvoitteeseen kuin sairausvakuutusvelvoitteisiin liittyvät annuiteetit	Hyväksytty jälleenvakuutus	Yhteensä (muu henkivakuutus kuin sairausvakuutus, mukaan lukien sijoitussidonnainen vakuutus)	
	C0020	C0030	Optioita ja takuita sisältämättömät sopimukset C0040	Optioita tai takuita sisältävät sopimukset C0050	C0060	Optioita ja takuita sisältämättömät sopimukset C0070	Optioita tai takuita sisältävät sopimukset C0080	C0090	C0100	C0150
Vakuutustekninen vastuuvulka kokonaisuutena laskettuna	R0010									
Saamiset yhteensä jälleenvakuutus sopimuksista/erillisyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuna ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä ja liittyvät kokonaisuutena laskettuun vakuutustekniseen vastuuvulkaan	R0020									
Vakuutustekninen vastuuvulka laskettuna parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summana										
Paras estimaatti										
Bruttomääräinen paras estimaatti	R0030							427 589		427 589
Saamiset yhteensä jälleenvakuutus sopimuksista/erillisyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuna ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä	R0080									
Paras estimaatti, josta on vähennetty saamiset jälleenvakuutus sopimuksista/erillisyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta	R0090							427 589	0	427 589
Riskimarginaali	R0100							14 350	0	14 350
Vakuutusteknisen vastuuvulkan siirtymätoimenpiteen määrä										
Vakuutustekninen vastuuvulka kokonaisuutena laskettuna	R0110									
Paras estimaatti	R0120							-17 453	0	-17 453
Riskimarginaali	R0130									
Vakuutustekninen vastuuvulka – Yhteensä	R0200							424 486	0	424 486

Annex I
S.12.01.02
Henkivakuutuksen ja SLT-sairausvakuutuksen vakuutustekninen vastuuvulka

	Sairausvakuutus (ensivakuutus)			Vahinkovakuutus sopimuksiin pohjautuvat ja sairausvakuutus usvelvoitteisiin liittyvät annuiteetit	Sairausvakuutus (hyväksytty jälleenvakuutus)	Yhteensä (SLT-sairausvakuutus)
	Optioita ja takuita sisältämättömät sopimukset	Optioita tai takuita sisältävät sopimukset				
	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Vakuutustekninen vastuuvulka, josta on vähennetty	R0210					
Paras estimaatti tuotteille, jotka sisältävät takaisinosto-option	R0220					
Vakuutustekninen vastuuvulka laskettuna parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summana						
Paras estimaatti						
Bruttomääräinen paras estimaatti	R0030	12 292		934 885		947 177
Saamiset yhteensä jälleenvakuutus­sopimuksista/erillis­yhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä	R0080					
Paras estimaatti, josta on vähennetty saamiset jälleenvakuutus­sopimuksista/erillis­yhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta	R0090	12 292	0	934 885	0	947 177
Riskimarginaali	R0100	259		43 030	0	43 289
Vakuutusteknisen vastuuvulan siirtymätoimenpiteen määrä						
Vakuutustekninen vastuuvulka kokonaisuutena laskettuna	R0110					
Paras estimaatti	R0120	0		-52 072	0	-52 072
Riskimarginaali	R0130					
Vakuutustekninen vastuuvulka – Yhteensä	R0200	12 551		925 843	0	938 394

[illegible]

Annex I
 S.17.01.02
 Vahinkovakuutuksen vakuutustekninen vastuuvélka

Vakuutustekninen vastuuvélka – Yhteensä
 Vakuutustekninen vastuuvélka – Yhteensä
 Saamiset jälleenvakuutusopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä – Yhteensä
 Vakuutustekninen vastuuvélka, josta on vähennetty saamiset jälleenvakuutusopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta – Yhteensä

	Ensivakuutus ja hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus								
	Sairausku luvakuutu s	Vakuutus ansiotulon menetyksen varalta	Työntekijäin tapaturmavakuu tus	Moottoriajon euvon vastuuvakuut us	Muu moottoriajone uvon vakuutus	Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutus	Palo- ja muu omaisuusvahi nkovakuutus	Yleinen vastuuvak uutus	Luotto- ja takausvakuu tus
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100
R0320	108 168	287	247 323	236 648	51 122	4 742	177 765	134 569	4 789
R0330	4 993	0	122	0	105	15	18 310	35 296	0
R0340	103 175	287	247 201	236 648	51 017	4 727	159 455	99 273	4 789

Annex I
S.17.01.02
Vahinkovakuutuksen vakuutustekninen vastuuvetka

Vakuutustekninen vastuuvetka kokonaisuutena laskettuna
Saamiset yhteensä jalleenvakuutusopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jalleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä ja liittyvät kokonaisuutena laskettuun vakuutustekniseen vastuuvetkaan

Vakuutustekninen vastuuvetka laskettuna parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summana
Paras estimaatti
Vakuutusmaksuvastuu
Brutto – Yhteensä
Saamiset yhteensä jalleenvakuutusopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jalleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä
Vakuutusmaksuvastuun nettomääräinen paras estimaatti

Korvausvastuu
Brutto – Yhteensä
Saamiset yhteensä jalleenvakuutusopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jalleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä
Korvausvastuun nettomääräinen paras estimaatti

Paras estimaatti yhteensä – brutto
Paras estimaatti yhteensä – netto
Riskimarginaali
Vakuutusteknisen vastuuvetlan siirtymätoimenpiteen
Vakuutustekninen vastuuvetka kokonaisuutena
Paras estimaatti
Riskimarginaali

Ensivakuutus ja hyväksytty suhteellinen jalleenvakuutus			Hyväksytty ei-suhteellinen jalleenvakuutus				Vahinkovakuutusvelvoitteet yhteensä
Oikeusturvavakuutus	Matkavakuutus	Vakuutus muiden taloudellisten menetysten varalta	Sairausvakuutuksen ei-suhteellinen jalleenvakuutus	Vastuuvakuutuksen ei-suhteellinen jalleenvakuutus	Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutuksen ei-suhteellinen jalleenvakuutus	Omaisuuksien ei-suhteellinen jalleenvakuutus	
C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
R0010							
R0050							
R0060	3 809	5 277		0			151 025
R0140		1 181					12 117
R0150	3 809	0	4 096	0	0	0	138 908
R0160	19 540	29 380		384			797 001
R0240		12 308					60 214
R0250	19 540	0	17 072	0	384	0	736 786
R0260	23 349	0	34 657	0	384	0	948 026
R0270	23 349	0	21 168	0	384	0	875 694
R0280	606	0	724	0	0	0	77 111
R0290							
R0300							
R0310							

Annex I
 S.17.01.02
 Vahinkovakuutuksen vakuutustekninen vastuuvélka

Vakuutustekninen vastuuvélka – Yhteensä
 Vakuutustekninen vastuuvélka – Yhteensä
 Saamiset jälleenvakuutusopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä – Yhteensä
 Vakuutustekninen vastuuvélka, josta on vähennetty saamiset jälleenvakuutusopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta – Yhteensä

	Ensivakuutus ja hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus			Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus			Vahinkovakuutusvelvoitteet yhteensä	
	Oikeusturvavakuutus	Matka-apuvakuutukset	Vakuutus muiden taloudellisten menetysten varalta	Sairausvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus	Vastuuvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus	Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus		Omaisuusvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus
	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
R0320	23 955	0	35 381	0	384	0	0	1 025 137
R0330	0	0	13 489	0	0	0	0	72 331
R0340	23 955	0	21 892	0	384	0	0	952 805

Kehitysvuosi												Kuluvana vuonna	Kaikkien vuosien summa (kumulatiivinen)		
Vuosi	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +				
Aiemmat		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110		C0170	C0180
	R0100											24 178	R0100	24 178	24 178
	N-9	R0160	215 302	125 400	36 411	24 358	19 473	30 562	9 227	7 917	7 963	3 831	R0160	3 831	480 444
	N-8	R0170	229 817	132 607	65 345	23 084	16 161	28 471	11 409	12 046	8 828		R0170	8 828	527 768
	N-7	R0180	234 543	119 374	33 985	27 381	17 588	12 167	9 952	8 447			R0180	8 447	463 437
	N-6	R0190	271 404	162 956	38 962	24 214	18 018	9 080	6 714				R0190	6 714	531 348
	N-5	R0200	288 886	172 754	40 326	21 297	17 802	13 337					R0200	13 337	554 402
	N-4	R0210	337 463	160 373	40 010	23 161	11 628						R0210	11 628	572 635
	N-3	R0220	338 738	198 720	39 013	28 135							R0220	28 135	604 606
	N-2	R0230	360 508	183 426	60 166								R0230	60 166	604 100
N-1	R0240	357 076	172 386									R0240	172 386	529 462	
N	R0250	395 677										R0250	395 677	395 677	
Yhteensä												R0260	733 327	5 288 057	

Vahinkovakuutuskorvaukset

(absoluuttinen määrä)

Kehitysvuosi													Vuoden lopussa (diskontatut tiedot)	
Vuosi	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +			
	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300	C0360		
Aiemmat	R0100										154 315	R0100	116 641	
N-9	R0160									22 660		R0160	16 959	
N-8	R0170								44 415			R0170	33 802	
N-7	R0180							57 095				R0180	45 394	
N-6	R0190						44 391					R0190	35 397	
N-5	R0200					73 845						R0200	57 161	
N-4	R0210				77 000							R0210	62 310	
N-3	R0220			89 557								R0220	73 846	
N-2	R0230		122 771									R0230	107 723	
N-1	R0240	156 434										R0240	135 675	
N	R0250	363 748										R0250	329 236	
												Yhteensä	R0260	1 014 144

Annex I

S.22.01.21

Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimenpiteiden vaikutukset

		Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimenpiteiden vaikutukset (vaiheittainen lähestymistapa)	Vakuutusteknisen vastuuvelan siirtymätoimenpiteen vaikutukset	Korkojen siirtymätoimenpiteen vaikutukset	Nollatun volatiliteettikorjauksen vaikutukset	Nollatun vastaavuuskorjauksen vaikutukset
		C0010	C0030	C0050	C0070	C0090
Vakuutustekninen vastuuvelka	R0010	2 388 004	69 525		26 527	
Oma perusvarallisuus	R0020	895 860	-69 525		-20 621	
Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus	R0050	895 860	-69 525		-20 621	
Vakavaraisuuspääomavaatimus	R0090	617 631	0		7 617	
Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus	R0100	862 639	-69 525		-20 621	
Vähimmäispääomavaatimus	R0110	208 893	0		1 010	

Annex I
S.23.01.01
Oma varallisuus

Oma perusvarallisuus ennen delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 68 artiklan mukaisia muilla rahoitusaloilla olevien omistusyhteyksien vähennyksiä

- Tavanomainen osakepääoma (joka sisältää omat osakkeet)
 - Tavanomaiseen osakepääomaan liittyvä ylikurssirahasto
 - Alkupääoma, jäsenten maksuosuudet tai niitä vastaavat oman perusvarallisuuden erät keskinäisten tai niitä vastaavien yritysten osalta
 - Etuoikeudeltaan huonommat jäsenten keskinäiset rahastot
 - Ylijäämävarallisuus
 - Etuoikeutetut osakkeet
 - Etuoikeutettuihin osakkeisiin liittyvä ylikurssirahasto
- Täsmäytyserä
- Etuoikeudeltaan huonommat velat
 - Laskennallisten nettoverosaamisten arvoa vastaava määrä
 - Muut valvontaviranomaisen omaksi perusvarallisuudeksi hyväksymät erät, joita ei ole esitetty edellä

Tilinpäätöksen oma varallisuus, jota ei pitäisi esittää täsmäytyseränä ja joka ei täytä Solvenssi II:n mukaisen oman varallisuuden luokitteluperusteita

Tilinpäätöksen oma varallisuus, jota ei pitäisi esittää täsmäytyseränä ja joka ei täytä Solvenssi II:n mukaisen oman varallisuuden luokitteluperusteita

Vähennykset

Rahoitus- ja luottolaitoksiin oleviin omistusyhteyksiin perustuvat vähennykset

Oma perusvarallisuus yhteensä vähennysten jälkeen

Oma lisävarallisuus

- Maksamaton tavanomainen osakepääoma, joka on maksettava vaadittaessa mutta jota ei ole vielä vaadittu maksettavaksi
- Maksamaton eikä vielä maksettavaksi vaadittu alkupääoma, jäsenten maksuosuudet tai vastaavat oman perusvarallisuuden erät, jotka on maksettava vaadittaessa, keskinäisten tai niitä vastaavien yritysten osalta
- Maksamattomat etuoikeutetut osakkeet, jotka on maksettava vaadittaessa mutta joita ei ole vielä vaadittu maksettaviksi
- Oikeudellisesti sitova sitoumus merkitä ja maksaa etuoikeudeltaan huonommat velat vaadittaessa
- Direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 2 kohdan mukaiset remburssit ja takuut
- Muut kuin direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 2 kohdan mukaiset remburssit ja takuut
- Direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaiset jäseniltä vaaditut lisämaksut
- Jäseniltä vaaditut lisämaksut – Muut kuin direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut
- Muu oma lisävarallisuus

Oma lisävarallisuus yhteensä

	Yhteensä	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoituk- setta	Luokka 1 (T1) – käytettä- vissä rajoite- tusti	Luokka 2 (T2)	Luokka 3 (T3)
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0010	17 000	17 000			
R0030	60 605	60 605			
R0040					
R0050					
R0070	0	0			
R0090					
R0110					
R0130	693 255	693 255			
R0140	125 000		50 000	75 000	
R0160					
R0180					
R0220					
R0230					
R0290	895 860	770 860	50 000	75 000	0
R0300					
R0310					
R0320					
R0330					
R0340					
R0350					
R0360					
R0370					
R0390	0				
R0400					

Annex I
S.23.01.01
Oma varallisuus

Käytettävissä oleva ja hyväksyttävä oma varallisuus

- SCR:n täyttämiseksi käytettävissä oleva oma varallisuus yhteensä
- MCR:n täyttämiseksi käytettävissä oleva oma varallisuus yhteensä
- SCR:n täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus yhteensä
- MCR:n täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus yhteensä

SCR

MCR

Hyväksyttävän oman varallisuuden ja SCR:n suhdeluku

Hyväksyttävän oman varallisuuden ja MCR:n suhdeluku

Täsmäytyserä

- Ylijäämä, jonka verran varat ovat velkoja suuremmat
- Omat osakkeet (suorassa ja välillisessä omistuksessa olevat)
- Odotettavissa olevat osingot, voitonjaot ja maksut
- Muut oman perusvarallisuuden erät
- Vastaavuuskorjauskantoja ja erillään pidettäviä rahastoja koskevat sidotun oman pääoman erien oikaisut

Täsmäytyserä

Odotettavissa olevat voitot

- Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) – Henkivakuutus
- Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) – Vahinkovakuutus

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) yhteensä

	Yhteensä	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoituk- setta	Luokka 1 (T1) – käytettä- vissä rajoite- tusti	Luokka 2 (T2)	Luokka 3 (T3)
R0500	895 860	770 860	50 000	75 000	0
R0510	895 860	770 860	50 000	75 000	
R0540	895 860	770 860	50 000	75 000	0
R0550	862 639	770 860	50 000	41 779	
R0580	617 631				
R0600	208 893				
R0620	145,05 %				
R0640	412,96 %				

	C0060	
R0700	770 860	
R0710	0	
R0720	0	
R0730	77 605	
R0740		
R0760	693 255	
R0770	0	
R0780	72 544	
R0790	72 544	

Annex I**S.25.01.21****Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR) – Standardikaavaa käyttävät yritykset**

Markkinariski
 Vastapuoliriski
 Henkivakuutusriski
 Sairausvakuutusriski
 Vahinkovakuutusriski
 Hajautus
 Aineettomien hyödykkeiden riski
Perusvakavaraisuuspääomavaatimus

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskenta

Operatiivinen riski
 Vakuutustekniseen vastuuvelkaan liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
 Laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
 Direktiivin 2003/41/EY 4 artiklan mukaisesti harjoitettavan liiketoiminnan pääomavaatimus

Vakavaraisuuspääomavaatimus, ilman pääomavaatimuksen korotusta

Jo tehdyt pääomavaatimuksen korotukset

Vakavaraisuuspääomavaatimus**Muut tiedot SCR:stä**

Duraatiopohjaista osakeriskiä koskevan alariskiosion pääomavaatimus
 Jäljellä olevan osan nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
 Erillään pidettävien rahastojen nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
 Vastaavuuskorjauskantojen nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
 Erillään pidettävien rahastojen nimellisten SCR:ien yhdistämisestä johtuvat hajautusvaikutukset 304 artiklaa varten

	Brutto-SCR	USP	Yksinkertaistukset
	C0110	C0090	C0100
R0010	451 522		
R0020	24 688		
R0030	20 789		
R0040	172 547		
R0050	249 113		
R0060	-276 370		
R0070	0		
R0100	642 289		

	C0100
R0130	37 974
R0140	0
R0150	-62 632
R0160	0
R0200	617 631
R0210	0
R0220	617 631
R0400	
R0410	
R0420	
R0430	
R0440	

SCR

MCR:n enimmäistaso

MCR:n vähimmäistaso

Yhdistetty MCR

MCR:n absoluuttinen vähimmäistaso

Vähimmäispääomavaatimus

R0310	617 631
R0320	277 934
R0330	154 408
R0340	208 893
R0350	3 700
	C0070
R0400	208 893